

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

E: gp.mddsz@gov.si

Številka: 0070-7/2016

Ljubljana, 8. 6. 2017

EVA 2015-2611-0071

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (EVA 2015-2611-0071) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- predlog zakona,
- obrazložitev k členom.

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za javno upravo
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13), saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Jurij SNOJ, v.d. generalnega direktorja Direktorata za trg dela in zaposlovanje,
- Petricija VREČAR, vodja Sektorja za zaposlovanje in migracije.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Anja KOPAČ MRAK, ministrica,
- Peter POGAČAR, državni sekretar,
- mag. Jurij SNOJ, v.d. generalnega direktorja Direktorata za trg dela in zaposlovanje.

5. Kratak povzetek gradiva:

S predlaganim Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela se spreminja možnost prijave delavca pri zavodu (v evidenco iskalcev zaposlitve) v času teka odpovednega roka, ki postaja obveznost, prav tako se spreminja (zaostreje) tudi sankcija, če delavec te obveznosti ne bo spoštoval, hkrati pa se ohranja pravica delodajalca do povračila zneskov nadomestila plače, ki jih mora delodajalec v skladu z določbami ZDR-1 izplačati delavcu v primeru odsotnosti delavca z dela zaradi aktivnosti v zvezi z iskanjem zaposlitve. Predlog zakona uvaja spodbudo za zaposlovanje nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila v času upravičenosti do omenjene pravice, z določitvijo postopnega sankcioniranja v obliki prenehanja vodenja brezposelne osebe v evidenci brezposelnih oseb šele ob drugi kršitvi določenih obveznosti brezposelnih oseb ali obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve pa se spreminja tudi obstoječi sistem sankcioniranja kršitev navedenih obveznosti, pri čemer bodo v primeru prve kršitve ene od obveznosti, določene s predlogom zakona, (v milejši obliki od sedanje) sankcionirani le prejemniki denarnega nadomestila, ne pa tudi druge brezposelne osebe. Nadalje se zaradi uskladitve s 37. členom ZPIZ-2B, odprave primerov dvojnih zavarovanj in poenotenja obravnave z ostalimi obveznimi socialnimi zavarovanji, predlaga sprememba v zvezi s statusom družbenikov – poslovodnih oseb v osebnih in kapitalskih družbah, ter ustanoviteljev – poslovodnih oseb v zavodih, ki jim predlog zakona odreka status brezposelnosti, pri čemer se vsem družbenikom – poslovodnim osebam gospodarskih družb ter poslovodnim osebam zavodov, če v družbi ali zavodu ne bodo sklenili delovnega razmerja, onemogoča vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti samo na podlagi njihovega statusa.

Poleg navedenega predlog zakona zaradi spreminjajoče se zakonodaje EU na novo opredeljuje evropsko mrežo storitev EURES. Zaradi uskladitve zakona z določbami Evropskega kodeksa o socialni varnosti se predlaga črtanje določbe, ki omogoča zavrnitev pravice do denarnega nadomestila, kadar zavarovanec, ki mu je delovno razmerje prenehalo zaradi neutemeljenih odpovednih razlogov, določenih z Zakonom o delovnih razmerjih, zoper delodajalca ne zahteva arbitražne odločitve ali sodnega varstva. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije, št. 10010-1/2014/10 z dne 11. 12. 2014, s katerim se je Vlada Republike Slovenije jasno opredelila, da ne podpira volonterskih pripravništev v javnem sektorju, predlagana novela ukinja možnost opravljanja volonterskega pripravništva zaradi usposabljanja za samostojno opravljanje dela na področju vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve, ki ju kot storitvi za trg dela izvaja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Novela nadalje kot izjemo od določb Zakona o splošnem upravnem postopku uvaja spremembo v zvezi z vročanjem odločb o pravici do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in predlaga nov način vročanja z navadno vročitvijo, t.j. z dostavo odločbe v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve. Na podlagi zavez, sprejetih s shemo Jamstvo za mlade, predlog zakona zagotavlja spremljanje na ravni posameznika, ki vključuje zbiranje in obdelavo osebnih podatkov posameznikov, predhodno prijavljenih v evidenci brezposelnih oseb in vključenih v Jamstvo za mlade. Predlog zakona za primer neupravičene porabe sredstev iz naslova APZ na novo določa tudi zakonsko obveznost osebe, vključene v ukrep APZ, k vračilu neupravičeno izplačanih sredstev (doslej je bila takšna obveznost dogovorjena s pogodbo o

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

E: gp.mddsz@gov.si

vklučitvi) in dodatno dolžnost v obliki plačila zakonitih zamudnih obresti.

Z določitvijo evidence študentskega dela predlog zakona vzpostavlja pravno podlago za izvajanje sistema beleženja podatkov na področju opravljanja občasnega in začasnega dela študentov in dijakov, za zbiranje in obdelavo podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence študentskega dela, povezovanje evidence študentskega dela z drugimi uradnimi evidencami na področju visokega šolstva in zaposlovanja ter za pridobivanje podatkov iz omenjene evidence.

Predlog zakona zaradi uskladitve z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev za pravne ali fizične osebe, ki imajo sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, črta obveznost ustanovitve podružnice. Natančneje se tudi določa, v primerih katerih pogojev, ki morajo biti v skladu z zakonom izpolnjeni ves čas opravljanja dejavnosti, se dovoljenje odvzame po uradni dolžnosti, jasneje in podrobneje pa se določa tudi ravnanje oziroma postopek ter posledice, ki nastopijo na podlagi poročila neodvisnega revizorja. V izogib nejasnostim, ki se v praksi pojavljajo pri sklepanju pogodb o zaposlitvi z osebami, ki še niso opravljale delovnih nalog, povezanih z dejavnostjo posredovanja občasnih in začasnih del študentom in dijakom in, pa predlog zakona ureja v praksi že utečen postopek opravljanja strokovnega izpita.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	2018		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	-12,1 mio eur		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto	Znesek za t + 1 (2018)
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	2611-16-0009 - Ukrepi aktivne politike zaposlovanja	3595 Spodbude delodajalcem za odpiranje novih delovnih mest in zaposlovanje težje zaposljivih oseb	/	2.056 mio eur
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

Zaradi trajanja postopkov sprejema zakona v Državnem zboru in predvidenega zamika pričetka izvajanja zakona (tri mesece po objavi v Uradnem listu) finančnih posledic v tekočem letu ne bo. V tabeli »Ocena finančnih posledic« so upoštevane finančne posledice za leto 2018, v katerem se predvideva zniževanje števila brezposelnih in posledično tudi prejemnikov denarnih nadomestil.

Iz ocene finančnih posledic je razvidno, da se predvideva skupno zmanjšanje odhodkov državnega proračuna v višini 12,1 mio EUR v letu 2018. Prav tako se za leto 2018 ocenjuje povečanje odhodkov proračuna na postavki MDDSZ 3595 – Spodbude za zaposlovanje v višini 2.056 mio EUR.

Sledi podrobnejša predstavitev ocene finančnih posledic:

Predlagana dopolnitev 32. člena (4. člen predloga zakona) določa spodbudo za zaposlovanje nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila (razen tistih, ki so pridobili izobrazbo za deficitaren poklic) v času upravičenosti do omenjene pravice, in sicer v obliki nadaljnega izplačevanja 20 odstotkov zadnjega izplačanega neto zneska denarnega nadomestila. Takšnemu upravičencu bo z zaposlitvijo za polni delovni čas denarno nadomestilo na podlagi določb ZUTD sicer prenehalo, zavod pa mu bo še naprej, t.j. do izteka priznane pravice, največ pa še 12 mesecev po zaposlitvi, ne glede na prenehanje statusa brezposelnosti ter prejemanje dohodka iz delovnega razmerja, izplačeval denarno spodbudo (ki ne predstavlja denarnega nadomestila). Ocena finančnih učinkov zajema oceno prihranka države zaradi neizplačanih denarnih nadomestil brezposelni osebi in odhodka iz proračuna iz naslova aktivne politike zaposlovanja (APZ) zaradi izplačil spodbud novo zaposleni osebi.

1. Nižje izobraženi prejemniki denarnega nadomestila:

Po podatkih ZRSZ je trenutno med prejemniki denarnega nadomestila 4.400 oseb z ravniyo izobrazbe nižje poklicno izobraževanje ali manj. Povprečna višina denarnega nadomestila za ciljno skupino nižje izobraženih brezposelnih oseb znaša 625 EUR (II. bruto), neto pa 420 EUR. Glede na dinamiko zaposlovanja nižje izobraženih brezposelnih oseb se ocenjuje, da bo spodbudo koristilo 1.500 oseb letno. Ob predpostavki, da bi bila povprečna upravičenost do spodbude 6 mesecev, znaša prihranek za eno zaposleno osebo 3.750 EUR oziroma 5,6 mio EUR za 1.500 oseb na postavki denarnih nadomestil (PP 1826). Hkrati bi se povečali odhodki iz proračuna na postavki APZ zaradi izplačil spodbude ob zaposlitvi v času prejemanja denarnega nadomestila v višini 504 EUR eni zaposleni osebi (predvideno prejemanje 6 mesecev) oziroma za 1.500 oseb 756.000 EUR.

2. Srednje izobraženi prejemniki denarnega nadomestila:

Po podatkih ZRSZ je med prejemniki denarnega nadomestila 11.000 oseb z navedeno ravniyo izobrazbe. Povprečna višina denarnega nadomestila za ciljno skupino srednje izobraženih brezposelnih oseb znaša 681 EUR (II. bruto), neto pa 455 EUR. Glede na dinamiko zaposlovanja srednje izobraženih brezposelnih oseb se ocenjuje, da bo spodbudo koristilo 2.500 oseb letno. Ob predpostavki, da bi bila povprečna upravičenost do spodbude 6 mesecev, znaša prihranek za eno zaposleno osebo 3.500 EUR oziroma 8,8 mio EUR za 2.500 oseb na postavki denarnih nadomestil (PP 1826). Hkrati bi se povečali odhodki iz proračuna na postavki APZ zaradi izplačil spodbude ob zaposlitvi v času prejemanja denarnega nadomestila v višini 546 EUR eni zaposleni osebi (predvideno prejemanje 6 mesecev) oziroma za 2.500 oseb 1,3 mio EUR.

Skupni prihranek države bi torej ob povprečni upravičenosti do spodbude v trajanju 6 mesecev za 4.000 oseb z nižjo in srednjo izobrazbo na postavki denarnih nadomestil (PP 1826) znašal 14,4 mio EUR, pri čemer se zaradi izplačil spodbude ocenjuje povečanje odhodkov iz proračuna na postavki APZ za enako število oseb v višini 2,056 mio EUR.

Predlagana sprememba 8. člena ZUTD (2. člen predloga zakona) in prvega odstavka 54. člena ZUTD (5. člen predloga zakona) bo onemogočala vključitev v obvezno zavarovanje za primer

brezposelnosti vsem družbenikom gospodarskih družb in zavodov, ki so hkrati tudi poslovodne osebe, v primeru, če v družbi ne sklenejo delovnega razmerja. Glede na pretekla leta se ocenjuje, da bi sprememba na letni ravni lahko vplivala na približno 20 oseb, ki ne bodo zavarovanci za primer brezposelnosti in zaradi tega ne bodo uveljavili pravice do denarnega nadomestila. Prihranek iz tega naslova se ocenjuje na **102.400 EUR** letno. Izračun temelji na povprečnem znesku denarnega nadomestila v preteklem letu za to kategorijo brezposelnih oseb (II. bruto 640 EUR) v povprečnem trajanju prejemanja 8 mesecev.

S predlagano spremembo 60. člena ZUTD (6. člen predloga zakona) se dosedanja možnost prijave delavca v evidenco iskalcev zaposlitve v času teka odpovednega roka spreminja v obveznost, posledično pa se s spremembo tega člena spreminja (zaostruje) tudi sankcija, v kolikor delavec te obveznosti ne bo spoštoval; v takšnem primeru se delavcu pravica do denarnega nadomestila za prve tri mesece upravičenosti odmeri zgolj v višini 60 odstotkov od osnove (sicer znaša 80 odstotkov od osnove), vendar ne manj kot 350 eurov. V letu 2015 je preko posebne spletne storitve (eDor) ZRSZ podatke o odpovedi pogodb o zaposlitvi posredovalo 874 delodajalcev, in sicer za skupaj 5.173 delavcev. Zaradi dokaj stroge sankcije se ocenjuje, da bo novo obveznost iz predlagane spremembe 60. člena kršilo le 5 % vseh delavcev v odpovednem roku (260 oseb/letno), katerim se bo denarno nadomestilo za tri mesece izplačevalo v višini 60 odstotkov od osnove (namesto 80 odstotkov od osnove). Če se kot osnova za izračun vzame skupna povprečna višina denarnega nadomestila (II. bruto 804 EUR), znaša letni prihranek izplačila približno 482 EUR/osebo oz. 125.424 EUR za 260 oseb.

Hkrati se ohranja pravica delodajalca do povračila zneskov nadomestila plače, ki jih je delodajalec v skladu z določbami ZDR-1 dolžan izplačati delavcu v primeru njegove odsotnosti z dela zaradi aktivnosti v zvezi z iskanjem zaposlitve. Zaradi določitve zakonske obveznosti (namesto dosedanje možnosti) prijave delavcev v času odpovednega roka v evidenco iskalcev zaposlitve se ocenjuje, da bo teh prijav precej več, posledično pa bo predvidoma več tudi zahtevkov delodajalcev po povračilu izplačanega nadomestila. Ob predpostavki, da bo število delavcev v odpovednem roku enako njihovem številu v letu 2016 (4.300) ter da bodo zaradi strožje sankcije v povprečju izkoristili pet dni odsotnosti z dela, se ocenjuje, da bodo stroški za povračila delodajalcem znašali 752.500 EUR (strošek je ocenjen na podlagi uveljavljanja te pravice s strani delodajalcev v letu 2016, ko so delodajalci uveljavljali povračilo nadomestila plač zaradi iskanja zaposlitve oziroma vključevanja v ukrepe trga dela za 138 delavcev v skupnem znesku 25.864,63 EUR, kar pomeni povprečno 35 EUR za dan odsotnosti, pri čemer je en delodajalec v povprečju uveljavil 340 EUR; delavci so v času odpovednega roka v povprečju izkoristili pet dni odsotnosti z dela).

Predlog zakona (9. člen predloga zakona) uvaja postopno sankcioniranje brezposelnih oseb v primeru kršitve oziroma neupravičene opustitve ene izmed s predlogom tega zakona določenih obveznosti brezposelnih oseb ali obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve s strani brezposelne osebe in za primer prve kršitve takšne obveznosti (ki se po veljavni zakonodaji sankcionira neposredno s prenehanjem vodenja v evidenci brezposelnih oseb) predlaga uvedbo sankcije za prejemnike denarnega nadomestila v obliki znižanja pravice do denarnega nadomestila do izteka pravice v višini 30 odstotkov zadnjega izplačanega zneska, vendar ne na manj kot na 350 eurov. V primeru nadaljnje kršitve pa bo pravica do denarnega nadomestila zavarovancu prenehala. V primerjavi s sedaj veljavno ureditvijo bo opisana sprememba povzročila povišanje izdatkov proračuna na postavki denarnih nadomestil, saj bo omilila posledice kršitev na prejemnike denarnega nadomestila, ki bodo iz tega razloga denarno nadomestilo prejeli dalj časa kot pa po veljavnem ZUTD, ko jim omenjena pravica preneha takoj (t.j. že ob prvi kršitvi). Ocena letnega povišanja obsega sredstev, potrebnih za izplačilo denarnih nadomestil, za **500.000 EUR**, je izdelana ob predpostavki, da bo na letni ravni približno 200 kršiteljev (t.j. cca 1 % prejemnikov denarnega nadomestila, katerih povprečno mesečno število je 20.000) in v primeru trajanja sankcije v povprečju 4 mesece (izračun temelji na povprečni višini denarnega nadomestila II. bruto 804 EUR).

S predlaganim novim načinom vročanja odločb o pravici do denarnega nadomestila (11. člen predloga zakona) z vročitvijo odločbe z dostavo v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve, se ocenjuje, da bi se stroški vročanja znižali za okrog **86.400 EUR** letno, kar pomeni znižanje odhodkov državnega proračuna pri proračunskem uporabniku Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, na proračunski postavki 4432 - Dejavnost Zavoda RS za zaposlovanje.

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Pravice porabe so zagotovljene v sprejetem Proračunu RS za leto 2017 na postavkah proračunskega uporabnika Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, šifra in naziv projekta: 2611-16-0009 - Ukrepi aktivne politike zaposlovanja, šifra in naziv proračunske postavke: 3595 Spodbude delodajalcem za odpiranje novih delovnih mest in zaposlovanje težje zaposljivih oseb.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

/

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 18. 11. 2016

V razpravo so bili vključeni:

- vsi zainteresirani

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

V okviru javne razprave ni bilo podanih nobenih predlogov/ pripomb/komentarjev.

Upoštevani so bili:

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

dr. ANJA KOPAČ MRAK
ministrica

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o urejanju trga dela (v nadaljnjem besedilu: ZUTD), ki se je uveljavil s 1. 1. 2011, je nadomestil že zastareli in zaradi številnih sprememb neustrezen ter nepregleden Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (1991 – 2011), ki je pri izvajanju zaradi notranje nekonsistentnosti povzročal veliko težav, obenem pa ni dopuščal hitrega odzivanja na dinamične spremembe na trgu dela. Poglavitni namen novega Zakona o urejanju trga dela je bilo povečanje varnosti iskalcev zaposlitve, uvajanje koncepta prožne varnosti na trgu dela v Republiki Sloveniji ter implementacija novih rešitev na področju aktivne politike zaposlovanja s ciljem učinkovitejšega odzivanja na hitre spremembe na trgu dela. ZUTD je bil v času njegove veljavnosti do sedaj trikrat noveliran, pri čemer je največje spremembe prinesla prav prva novela iz leta 2013, ki je bila v Državnem zboru RS sprejeta kot del reforme trga dela; takratne spremembe zakona so bile usmerjene zlasti k zmanjševanju pasti brezposelnosti in povečevanju možnosti za čim prejšnjo aktivacijo brezposelnih oseb. Z nadaljnjima novelama, prav tako uveljavljenima v letu 2013, je bil zaradi reševanja strukturne problematike dolgotrajne brezposelnosti in aktivacije dolgotrajno brezposelnih oseb nekoliko spremenjen sistem njihovega vključevanja v javna dela, prenovljeno pa je bilo tudi področje zagotavljanja dela delavcev uporabniku.

S tokratno novelo se spreminja možnost prijave delavca pri zavodu (v evidenco iskalcev zaposlitve) v času teka odpovednega roka, ki postaja obveznost, prav tako pa se spreminja (zaostreje) tudi sankcija, v kolikor delavec te obveznosti ne bo spoštoval; v takšnem primeru se delavcu pravica do denarnega nadomestila ne bo več skrajšala za dneve dogovorjene odsotnosti z dela, temveč mu bo za prve tri mesece upravičenosti odmerjena zgolj v višini 60 odstotkov od osnove tudi (ZUTD v 62. členu sicer za prvo trimesečje upravičenosti do denarnega nadomestila določa, da le-to znaša 80 odstotkov od osnove). Hkrati se ohranja pravica delodajalca do povračila zneskov nadomestila plače, ki jih je delodajalec v skladu z določbami ZDR-1 dolžan izplačati delavcu v primeru odsotnosti delavca z dela zaradi aktivnosti v zvezi z iskanjem zaposlitve.

Predlog zakona nadalje uvaja spodbudo za zaposlovanje nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila v času upravičenosti do omenjene pravice v obliki nadaljnjega izplačevanja 20 odstotkov zadnjega izplačanega neto zneska denarnega nadomestila.

Z določitvijo postopnega sankcioniranja v obliki prenehanja vodenja brezposelne osebe v evidenci brezposelnih oseb šele ob drugi kršitvi oziroma neupravičeni opustitvi ene izmed s predlogom tega zakona določenih obveznosti brezposelnih oseb ali obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve pa se spreminja tudi obstoječi sistem sankcioniranja kršitev navedenih obveznosti; pri tem se za prejemnike denarnega nadomestila ob prvi kršitvi ene izmed navedenih obveznosti ohranja (sicer milejša) sankcija tudi za primer prve kršitve, vendar ne z neposrednim prenehanjem pravice do denarnega nadomestila, kot je to v ZUTD urejeno sedaj, ampak v obliki milejše sankcije, t.j. znižanja te pravice v višini 30 odstotkov zadnjega izplačanega zneska.

Predlog zakona nadalje uvaja spremembo v zvezi s statusom družbenikov – poslovodnih oseb v gospodarskih družbah in poslovodnih oseb v zavodih, na podlagi katere se bo lastnost brezposelne

osebe odrekla vsem družbenikom osebnih in kapitalskih družb, ki so hkrati poslovodne osebe, ne pa, kot do sedaj, le tistim v osebnih in enoosebnih družbah z omejeno odgovornostjo (ki v času uveljavitve ZUTD v letu 2010 v družbi niso mogli skleniti delovnega razmerja, zato so bili na podlagi 54. člena ZUTD obvezni zavarovanci); nadalje se jasno določa, da se lastnost brezposelne osebe odrekla zgolj ustanovitelju zavoda, ki je v njem poslovodna oseba, ne pa, kot izhaja iz veljavne ureditve, vsem poslovodnim osebam v zavodu. Z navedeno spremembo 8. člena ZUTD je povezana tudi predlagana sprememba 54. člena ZUTD, katere namen pa je v tem, da se v primeru, če družbenik – poslovodna oseba v družbi oziroma ustanovitelj – poslovodna oseba v zavodu ne skleneta delovnega razmerja, tem osebam onemogoči vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti samo na podlagi njihovega statusa, in sicer to velja za družbenike vseh gospodarskih družb, ki so hkrati v družbi poslovodne osebe (ne pa, kot do sedaj, le za tiste v osebnih in več osebnih družbah z omejeno odgovornostjo) ter za vse poslovodne osebe zavodov (ne glede na morebitni status ustanovitelja). Na navedeni način bo poenotena obravnava teh oseb z ostalimi obveznimi socialnimi zavarovanji. Posledično se s predlogom zakona usklajuje še opredelitev razloga za prenehanje pravice do denarnega nadomestila iz 4. alineje prvega odstavka 65. člena ZUTD; omenjena pravica bo po novem prenehala z dnem prevzema poslovodne funkcije v osebni ali kapitalski družbi s strani družbenika, prav tako tudi z dnem prevzema poslovodne funkcije v zavodu s strani ustanovitelja, seveda pa tudi v primeru zaposlitve teh oseb v družbi oziroma zavodu.

Poleg navedenega predlog zakona zaradi spreminjajoče se zakonodaje EU na novo opredeljuje evropsko mrežo storitev EURES. Zaradi uskladitve zakona z določbami Evropskega kodeksa o socialni varnosti se predlaga črtanje določbe, ki omogoča zavrnitev pravice do denarnega nadomestila v primeru, ko zavarovanec, ki mu je delovno razmerje prenehalo zaradi neutemeljenih odpovednih razlogov, določenih z Zakonom o delovnih razmerjih, zoper delodajalca ne zahteva arbitražne odločitve ali sodnega varstva. Na podlagi sklepa Vlade RS št. 10010-1/2014/10 z dne 11. 12. 2014, s katerim se je Vlada RS jasno opredelila, da ne podpira volonterskih pripravništev v javnem sektorju, predlagana novela ukinja možnost opravljanja volonterskega pripravništva zaradi usposabljanja za samostojno opravljanje dela na področju vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve, ki ju kot storitvi za trg dela izvaja Zavod RS za zaposlovanje. Novela nadalje kot izjemo od določb Zakona o splošnem upravnem postopku uvaja spremembo v zvezi z vročanjem odločb o pravici do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in predlaga nov način vročanja z navadno vročitvijo (t.j. z dostavo odločbe v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve), pri čemer se bo takšna vročitev štela za opravljeno 15. dan od dneva odpreme odločbe s strani zavoda; pri tem se bo dan odpreme označil na odločbi. Da pa s tem, ob upoštevanju namena citirane ureditve v ZUP, ne bi bilo prekomerno poseženo v pravice strank, se predlaga določitev varovalke, po kateri domneva vročitve odločbe, ki je bila stranki vročena z dostavo v hišni predalčnik, preneha, če bo stranka zavodu v dveh mesecih sporočila, da odločbe v hišni predalčnik ni prejela; v takšnem primeru se bo vročitev odločbe ponovno opravila, in sicer po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Na podlagi zavez, sprejetih s shemo Jamstvo za mlade, predlog zakona zagotavlja spremljanje na ravni posameznika, ki vključuje zbiranje in obdelavo osebnih podatkov posameznikov, predhodno prijavljenih v evidenci brezposelnih oseb in vključenih v Jamstvo za mlade. Predlog zakona za primer neupravičene porabe sredstev iz naslova APZ na novo določa tudi zakonsko obveznost osebe, vključene v ukrep APZ, k vračilu neupravičeno izplačanih sredstev (doslej je bila takšna obveznost dogovorjena s pogodbo o vključitvi) in dodatno dolžnost v obliki plačila zakonitih zamudnih obresti.

Z določitvijo evidence študentskega dela predlog zakona vzpostavlja pravno podlago za izvajanje sistema beleženja podatkov na področju opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, za zbiranje in obdelavo podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence študentskega dela, povezovanje evidence študentskega dela z drugimi uradnimi evidencami na področju visokega šolstva in zaposlovanja ter za pridobivanje podatkov iz omenjene evidence. Predlog zakona podeljuje javno pooblastilo za vodenja evidence študentskega dela Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS), pri čemer namen vodenja evidence študentskega dela opredeljuje kot vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, pridobljenih z začasnimi in občasnim delom dijakov in študentov, spremljanje, načrtovanje in vodenje politike na

področjih, ki jih ureja ZUTD, razvoj storitev in ukrepov za mlade, izvajanje nadzora ter za potrebe znanstvenoraziskovalnega in statističnega dela. Vir sredstev za vodenje in vzdrževanje evidence študentskega dela bodo predstavljala sredstva, ki jih ŠOS prejme iz naslova koncesijske dajatve od opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov. Predlog zakona nadalje določa natančno vsebino omenjene evidence, pri čemer dijak, študentu oziroma udeležencu izobraževanja odraslih, ki bo opravljal študentsko delo, ob prevzemu napotnice omogoča odločitve o odklonitvi zbiranja podatkov o prebivališču, telefonski številki in elektronskem naslovu, določa pa tudi pravila o hrambi podatkov ter njihovi obdelavi in dostopu do njih po preteku rokov hrambe in blokiranju. Na podlagi predloga zakona ŠOS pridobiva pravno podlago za zbiranje in obdelavo podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence študentskega dela, zaradi zagotovitve točnosti in ažurnosti podatkov pa se omogoča povezovanje evidence študentskega dela s Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz), evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ) ter registrom kvalifikacij SOK; zaradi izvajanja storitev in ukrepov za mlade ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene se povezovanje navedene evidence z evidencama iskalcev zaposlitve in brezposelnih oseb omogoča tudi zavodu. Prav tako predlog zakona omogoča brezplačno pridobivanje podatkov iz omenjene evidence ministrstvom, pristojnima za delo in za izobraževanje ter zavodu, zaradi izvajanja nadzora pa tudi Inšpektoratu RS za delo in Finančni upravi RS.

V XI. Poglavju Zagotavljanje dela delavcev uporabniku predlog zakona zaradi uskladitve z Direktivo 96/71 ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev za pravne ali fizične osebe, ki imajo sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, črta obveznost ustanovitve podružnice. Natančneje se tudi določa, v primerih katerih pogojev, ki morajo biti v skladu z zakonom izpolnjeni ves čas opravljanja dejavnosti, se dovoljenje odvzame po uradni dolžnosti, jasneje in podrobneje pa se določa tudi ravnanje oziroma postopek ter posledice, ki nastopijo na podlagi poročila neodvisnega revizorja. V izogib nejasnostim, ki se v praksi pojavljajo pri sklepanju pogodb o zaposlitvi z osebami, ki še niso opravljale delovnih nalog, povezanih z dejavnostjo posredovanja začasnih in občasnih del dijakom in študentom, pa predlog zakona ureja v praksi že utečen postopek opravljanja strokovnega izpita.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga tega zakona je v:

- spodbujanju zaposlovanja nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila,
- čim hitrejši aktivaciji delavcev v času tega odpovednega roka z uvajanjem obveznosti prijave delavca pri zavodu v času teka odpovednega roka,
- omilitvi sankcioniranja nespoštovanja prevzetih obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve s posledico v obliki prenehanja vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb,
- uskladitvi določb osnovnega predpisa s politiko Vlade RS na področju pripravništev v javnem sektorju,
- uskladitvi posameznih določb osnovnega predpisa s sprejetimi notranjimi predpisi in predpisi EU, sprejetimi zavezami iz mednarodnih pogodb in s tem zagotavljanju jasnosti, preglednosti, kakovosti in določnosti osnovnega predpisa ter usklajenosti s priporočili OECD,
- spremembi nekaterih drugih določil zaradi poenostavitve izvajanja ter doseganja namena osnovnega predpisa.

2.2 Načela

Predlagana novela je pripravljena ob upoštevanju:

- načela sorazmernosti,
- načela enakih možnosti – enakopravnosti ciljnih skupin pri dostopu do dela in

- načela določnosti in potrebnosti pravnega urejanja.

2.3 Poglavitne rešitve

S tokratno novelo se spreminja možnost prijave delavca pri zavodu (v evidenco iskalcev zaposlitve) v času teka odpovednega roka, ki postaja obveznost, prav tako pa se spreminja (zaostreje) tudi sankcija, v kolikor delavec te obveznosti ne bo spoštoval; v takšnem primeru se delavcu pravica do denarnega nadomestila ne bo več skrajšala za dneve dogovorjene odsotnosti z dela (kot po veljavnem ZUTD), temveč se mu bo za prve tri mesece upravičenosti odmerila zgolj v višini 60 odstotkov od osnove tudi (ZUTD v 62. členu sicer za prvo trimesečje upravičenosti do denarnega nadomestila določa, da le-to znaša 80 odstotkov od osnove). Nespremenjena pa ostaja določba drugega odstavka 131. člena ZUTD, ki konkretizira 14. člen, v skladu s katerim se mora delavec v času odpovednega roka prijaviti pri zavodu; delavec se mora na podlagi te določbe prijaviti v evidenco iskalcev zaposlitve (in ne v evidenco brezposelnih oseb!), in sicer najkasneje v treh delovnih dneh po vročeni odpovedi, osebno ali po elektronski poti. V kolikor bo delodajalec delavca v skladu s določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi napačno obvestil ali ga ne bo obvestil o pravnem varstvu in o pravicah iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti ter o obveznosti prijave v evidenco iskalcev zaposlitve, se znižanje pravice ne bo izvedlo. Ohranja pa se pravica delodajalca do povračila zneskov nadomestila plače, ki jih je delodajalec v skladu z določbami ZDR-1 dolžan izplačati delavcu v primeru odsotnosti delavca z dela zaradi aktivnosti v zvezi z iskanjem zaposlitve.

Novela nadalje uvaja spodbudo za zaposlovanje (za polni delovni čas) nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila (razen tistih, ki so se v okviru srednješolskega izobraževanja izobrazili za poklic, ki je v dokumentu Politika štipendiranja, ki jo na podlagi določb Zakona o štipendiranju sprejema Vlada Republike Slovenije, opredeljen kot deficitaren) v času upravičenosti do omenjene pravice v obliki nadaljnjega izplačevanja 20 odstotkov zadnjega izplačanega neto zneska denarnega nadomestila. Takšnemu upravičencu bo z zaposlitvijo za polni delovni čas denarno nadomestilo na podlagi določb ZUTD sicer prenehalo, zavod pa mu bo še naprej, t.j. do izteka priznane pravice, največ pa še 12 mesecev po zaposlitvi, ne glede na prenehanje statusa brezposelnosti ter prejemanje dohodka iz delovnega razmerja, izplačeval denarno spodbudo (ki ne predstavlja denarnega nadomestila). Namen omenjene spodbude je v doseganju čim prejšnje aktivacije nižje in srednje izobraženih upravičencev do denarnega nadomestila, pri katerih je past brezposelnosti najvišja in ki sicer možnosti za zaposlitev imajo, vendar se zanjo zaradi nizkih dohodkov in upravičenosti do denarnega nadomestila ne potrudijo oziroma ne odločajo. Znesek spodbude, katere trajanje bo odvisno od obdobja priznane pravice in navzgor omejeno na 12 mesecev, bodo prejeli poleg dohodka iz delovnega razmerja, pri čemer navedeno ne bo imelo vpliva na morebitno ponovno uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila. Zavod bo spodbudo izplačeval mesečno za pretekli mesec, v primeru prenehanja delovnega razmerja (predčasno ali zaradi izteka obdobja zaposlitve, določenega s pogodbo o zaposlitvi) oziroma v primeru skrajšanja delovnega časa pa bo osebi pravica do omenjene spodbude prenehala. Ne bodo pa do te spodbude upravičene brezposelne osebe, ki so v okviru programa javnega dela sklenile pogodbo o zaposlitvi z izvajalcem javnih del, saj je zaposlitev v javnih delih že financirana iz javnih sredstev, niti ni potrebe po spodbujanju k vključevanju brezposelnih oseb v javna dela.

Predlagana sprememba 129. člena ZUTD, ki določa razloge, zaradi katerih se oseba preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb, v primerih tkim. »krivdnih« razlogov« (t.j. razlogih, ki so posledica subjektivnih dejanj, ki predstavljajo kršitev oziroma neupravičeno opustitev ene izmed s predlogom tega zakona določenih obveznosti brezposelnih oseb ali obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve) uvaja odlog omenjene sankcije na način, ki bo brezposelnim osebam omogočil, da ob prvi kršitvi določene obveznosti, sprejete s sklenitvijo zaposlitvenega načrta (t.j. v primeru neopravičljive odklonitve vključitve v program APZ ali kršitve obveznosti, sprejetih s pogodbo o vključitvi v program APZ, odklonitve ustrezne ali primerne zaposlitve, neprizadevanja za zaposlitev na zaposlitvenem razgovoru ali kršitve ene izmed obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve, določene z 11. členom ZUTD), ostanejo vpisane v evidenci brezposelnih oseb, sankcija v obliki prenehanja vodenja

v evidenci pa se bo brezposelni osebi izrekla šele ob drugi kršitvi ene izmed navedenih obveznosti, bodisi dvakrat zaporedoma iste obveznosti, bodisi katere druge obveznosti iz navedenih alinej. Predlagana sprememba je posledica priporočil OECD, ki v poročilu Connecting people with jobs: Slovenia draft report iz maja 2016 opozarja na prestrog režim sankcij v primeru kršitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve (enega najstrožjih med državami OECD) in predlaga razmislek o njihovi omilitvi na način, ki bo izboljšal učinkovitost aktivacije brezposelnih oseb. Predlagana ureditev predstavlja tudi pravno podlago za sankcioniranje prejemnikov denarnega nadomestila v obliki znižanja denarnega nadomestila za 30 % (namesto takojšnjega prenehanja) in je povezana s predlaganim novim 65.a členom. Tako se za primer prve kršitve ene izmed navedenih obveznosti (ki se po veljavni zakonodaji sankcionira neposredno s prenehanjem vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb) predlaga uvedba sankcije za prejemnike denarnega nadomestila, in sicer v obliki znižanja pravice do denarnega nadomestila v višini 30 odstotkov zadnjega izplačanega zneska oziroma največ do minimalnega zneska denarnega nadomestila (350 EUR bruto). Skladno s predlagano spremembo 129. člena ZUTD bo do prenehanja omenjene pravice (kot posledice prenehanja vodenja v evidenci brezposelnih oseb) tako prišlo šele v primeru ponovne kršitve ene izmed navedenih obveznosti.

Predlog zakona uvaja spremembo v zvezi s statusom družbenikov – poslovnih oseb v gospodarskih družbah in poslovnih oseb v zavodih, na podlagi katere se bo lastnost brezposelne osebe odrekla vsem družbenikom osebnih in kapitalskih družb, ki so hkrati poslovodne osebe, ne pa, kot do sedaj, le tistim v osebnih in enoosebnih družbah z omejeno odgovornostjo (ki v času uveljavitve ZUTD v letu 2010 v družbi niso mogli skleniti delovnega razmerja, zato so bili na podlagi 54. člena ZUTD obvezni zavarovanci); nadalje se jasno določa, da se lastnost brezposelne osebe odreja zgolj ustanovitelju zavoda, ki je v njem poslovodna oseba, ne pa, kot izhaja iz veljavne ureditve, vsem poslovnim osebam v zavodu. Tako bo dosežena odprava primerov dvojnega zavarovanja, ki so posledica 37. člena ZPIZ-2B, v skladu s katerim so se bili družbeniki, ki so hkrati poslovodne osebe, do 31. 3. 2016 dolžni vključiti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje z dnem vložitve prijave v zavarovanje oziroma jih je v navedeno zavarovanje po uradni dolžnosti od 1. 4. 2016 dalje prijavil Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ). Z navedeno spremembo 8. člena ZUTD je povezana tudi predlagana sprememba 54. člena ZUTD, katere namen pa je v tem, da se v primeru, če družbenik – poslovodna oseba v družbi oziroma ustanovitelj - poslovodna oseba v zavodu ne sklene delovnega razmerja, tem osebam onemogoči vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti samo na podlagi njihovega statusa, in sicer to velja za družbenike vseh gospodarskih družb, ki so hkrati v družbi poslovodne osebe (ne pa, kot do sedaj, le za tiste v osebnih in več osebnih družbah z omejeno odgovornostjo) ter za vse poslovodne osebe zavodov (ne glede na morebitni status ustanovitelja). Na navedeni način bo poenotena obravnava teh oseb z ostalimi obveznimi socialnimi zavarovanji; v skladu s 16. členom ZPIZ-2 se med drugim obvezno zavarujejo tudi osebe, ki so družbeniki gospodarskih družb oziroma ustanovitelji zavodov, ki so poslovodne osebe, če niso zavarovane na drugi podlagi (ZPIZ-2 torej ne ločuje med enoosebnimi in več osebnimi družbami in zavodi). Posledično se s predlogom zakona usklajuje še opredelitev razloga za prenehanje pravice do denarnega nadomestila iz 4. alineje prvega odstavka 65. člena ZUTD; omenjena pravica bo po novem prenehala z dnem prevzema poslovodne funkcije v osebni ali kapitalski družbi s strani družbenika, prav tako tudi z dnem prevzema poslovodne funkcije v zavodu s strani ustanovitelja, seveda pa tudi v primeru zaposlitve teh oseb v družbi oziroma zavodu.

Poleg navedenega predlog zakona zaradi spreminjajoče se zakonodaje EU (v Uradnem listu EU je bila že objavljena nova Uredba (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 o evropski mreži služb za zaposlovanje (EURES), dostopu delavcev do storitev na področju mobilnosti in nadaljnjem povezovanju trgov dela ter o spremembi uredb (EU) št. 492/2011 in (EU) št. 1296/2013) na novo opredeljuje evropsko mrežo storitev EURES. V izogib sklicevanju na konkreten zakonodajni akt EU se predlaga sprememba definicije iz 4. točke 5. člena ZUTD na način, da se mreža EURES definira ob splošnem sklicevanju na predpise EU in ne več na konkreten zakonodajni akt. Predlagana definicija mreže EURES bo zagotovila zajetje vseh storitev iz kataloga EURES, kot so zlasti informiranje in svetovanje glede evropskega trga dela, informiranje in svetovanje glede delovnih in življenjskih pogojev v Republiki Sloveniji ter drugih državah članicah, priprava na

mobilnost, svetovanje slovenskim iskalcem zaposlitve pri iskanju zaposlitve v EU, EGP in Švicarski konfederaciji (in obratno), svetovanje slovenskim delodajalcem pri iskanju ustreznih kadrov v državah članicah EU, EGP in Švicarski konfederaciji (in obratno), informiranje o mobilnostnih shemah ipd. Splošna formulacija in sklicevanje na predpise EU pa bo hkrati omogočilo tudi fleksibilno prilagajanje vsem bodočim spremembam zakonodaje EU.

Nadalje se s predlogom zakona črta določba, ki pogojuje priznanje pravice do denarnega nadomestila z vložitvijo tožbe s strani delavca zoper delodajalca, ki je delavca odpustil iz v ZDR-1 taksativno določenih neutemeljenih odpovednih razlogov (npr. zaradi bolniškega staleža, udeležbe v stavki, članstva v sindikatu ipd.), saj je v nasprotju z 68. členom Evropskega kodeksa o socialni varnosti (v nadaljevanju: EKSV). Slednji namreč taksativno določa primere, v katerih je mogoče upravičenost do dajatev (med drugim tudi) za primer brezposelnosti začasno odreči zgolj v s tem členom predpisanih primerih; k črtanju omenjene določbe poziva tudi Odbor ministrov pri Svetu Evrope. Primer, ko bi bila pravica do denarnega nadomestila zavrnjena po 7. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD, se v upravni praksi do sedaj sicer še ni pojavil. Določba se namreč navezuje na primere neutemeljenih odpovednih razlogov iz 90. člena ZDR-1, ki pa jih delodajalci v odpovedi pogodbe o zaposlitvi (ki jo prejme v presojo ZRSZ) ne navedejo v obliki, kot so zapisani v 90. členu ZDR-1, ampak jih »zakrijejo« z zakonitim odpovednim razlogom; delodajalec razlog prenehanja delovnega razmerja zaradi npr. članstva v sindikatu, bolniške odsotnosti ipd. seveda nadomesti z drugim (zakonitim) odpovednim razlogom in v takšnem primeru je utemeljeno pričakovati, da bo delavec delodajalca tudi tožil. Zavod pa v postopku ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za priznanje pravice do denarnega nadomestila pristojen za presojo odpovedi samo z vidika volje ali krivde delavca (razloga iz 7. alineje v odpovedi torej "ne vidi"), ne presoja pa zakonitosti same odpovedi; to je stvar naknadne sodne presoje. Iz opisanih razlogov torej do takšnega primera, ko bi zavod delavcu zavrnil pravico do denarnega nadomestila iz razloga, določenega v 7. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD, v praksi še ni prišlo. Takšna ureditev sicer obstaja že od leta 1998 dalje (ZZZPB), a se, kot že pojasnjeno, ni še nikoli uporabila, tako, da njeno črtanje ne bo povzročilo težav pri upravnem odločanju.

Ukinja se tudi možnost opravljanja volonterskega pripravništva zaradi usposabljanja za samostojno opravljanje dela na področju storitev vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve, ki temelji na sklepu Vlade RS št. 10010-1/2014/10 z dne 11.12.2014, v katerem se je le-ta jasno opredelila, da ne podpira volonterskih pripravništev v javnem sektorju. Volontersko pripravništvo omogoča prvi odstavek 82. člena ZUTD, v skladu s katerim se zaposli kot pripravnik oseba, ki prvič začne opravljati delo po končanem izobraževanju na VII. ravni z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela na področju izvajanja storitev vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve (kar sicer izvajajo javni uslužbenci Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje z doseženo VII. ravno izobrazbo, ki so opravili strokovni izpit); po navedeni pravni podlagi lahko pripravnik sklene pogodbo o zaposlitvi za čas trajanja pripravništva, lahko pa se sprejme tudi kot volonterski pripravnik. Vlada RS je s citiranim sklepom naložila pristojnim ministrstvom, da v najkrajšem možnem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo in hkrati razmislijo o nujnosti obveznega pripravništva za samostojno opravljanje dela. V zvezi z navedenim je Vlada RS sprejela tudi Akcijski načrt v zvezi z organizacijo in izvedbo opravljanja pripravništev v Republiki Sloveniji, v katerem je ministrstvu, pristojnemu za delo, predlagala izvedbo ukrepa črtanja možnosti opravljanja volonterskega pripravništva, ki ga v prvem odstavku 82. člena omogoča ZUTD. Glede na navedeno se predlaga črtanje omenjene določbe ZUTD v delu, ki omogoča volontersko pripravništvo.

V zvezi z vročanjem odločb o priznanju pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti bo predlagana dopolnitev 118. člena ZUTD z novim četrtim odstavkom Zavodu RS za zaposlovanje omogočila, da bodo odločbe, izdane v upravnih zadevah odločanja o pravici do denarnega nadomestila, strankam vročene z navadno vročitvijo (t.j. z dostavo odločbe v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve), pri čemer se bo takšna vročitev štela za opravljeno 15. dan od dneva odpreme odločbe s strani zavoda. Da pa s tem, ob upoštevanju namena citirane ureditve v ZUP, ne bi bilo prekomerno poseženo v pravice strank, se predlaga določitev varovalke, po kateri

domneva vročitve odločbe, ki je bila stranki vročena z dostavo v hišni predalčnik, preneha, če stranka zavodu v dveh mesecih sporoči, da odločbe v hišni predalčnik ni prejela; v takšnem primeru se bo vročitev odločbe ponovno opravila, in sicer po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Na podlagi predlaganega novega načina vročanja odločb o pravici do denarnega nadomestila se bodo znižali tudi stroški vročanja, s čimer bo brez prekomernega posega v pravice strank dosežena racionalnejša poraba javnih sredstev, iz katerih se stroški vročanja financirajo.

Na podlagi zavez, sprejetih s shemo Jamstvo za mlade, predlog zakona zagotavlja tudi spremljanje na ravni posameznika, ki vključuje zbiranje in obdelavo osebnih podatkov posameznikov, predhodno prijavljenih v evidenci brezposelnih oseb in vključenih v Jamstvo za mlade. Republika Slovenija je na podlagi usmeritev Evropske komisije v Svežnju za zaposlovanje mladih iz decembra 2012, Priporočil Sveta EU o ustanovitvi Jamstva za mladino iz aprila 2013 in zaključkov Evropskega sveta iz junija 2013 sprejela izvedbeni načrt Jamstvo za mlade. Evropska komisija (oziroma EMCO) je v zvezi s tem pripravila navodila z natančno metodologijo za spremljanje brezposelnih oseb v časovnih obdobjih 6, 12 in 18 mesecev po vključitvi v shemo Jamstvo za mlade glede na posameznikov takratni status (brezposelna oseba, zaposlena/samozaposlena oseba, status dijaka/študenta). Spremljanje, ki ga mora izvajati na nacionalni ravni tudi Slovenija, poteka na ravni posameznika in vključuje zbiranje in obdelavo osebnih podatkov posameznikov, predhodno prijavljenih v evidenci brezposelnih oseb in vključenih v Jamstvo za mlade. Namen spremljanja statusa oseb, ki so bile deležne usmerjene obravnave, je v ugotavljanju učinkovitosti politik in ukrepov za njihovo aktivacijo. Zbiranje podatkov je potrebno izvesti individualizirano, jih naknadno anonimizirati ter statistično obdelati.

Predlog zakona za primer neupravičene porabe sredstev iz naslova APZ na novo določa tudi zakonsko obveznost osebe, vključene v ukrep APZ, k vračilu neupravičeno izplačanih sredstev (doslej je bila takšna obveznost dogovorjena s pogodbo o vključitvi) in dodatno dolžnost v obliki plačila zakonitih zamudnih obresti.

Z določitvijo evidence študentskega dela predlog zakona vzpostavlja pravno podlago za izvajanje sistema beleženja podatkov na področju opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, za zbiranje in obdelavo podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence študentskega dela, povezovanje evidence študentskega dela z drugimi uradnimi evidencami na področju visokega šolstva in zaposlovanja ter za pridobivanje podatkov iz omenjene evidence. Predlog zakona podeljuje javno pooblastilo za vodenja evidence študentskega dela Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS), pri čemer namen vodenja evidence študentskega dela opredeljuje kot vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, pridobljenih z začasnimi in občasnim delom dijakov in študentov, spremljanje, načrtovanje in vodenje politike na področjih, ki jih ureja ZUTD, razvoj storitev in ukrepov za mlade, izvajanje nadzora ter za potrebe znanstvenoraziskovalnega in statističnega dela. Vir sredstev za vodenje in vzdrževanje evidence študentskega dela bodo predstavljala sredstva, ki jih ŠOS prejme iz naslova koncesijske dajatve od opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov. Predlog zakona nadalje določa natančno vsebino omenjene evidence, pri čemer dijaku, študentu oziroma udeležencu izobraževanja odraslih, ki bo opravljal študentsko delo, ob prevzemu napotnice omogoča odločitev o odklonitvi zbiranja podatkov o prebivališču, telefonski številki in elektronskem naslovu, določa pa tudi pravila o hrambi podatkov ter njihovi obdelavi in dostopu do njih po preteku rokov hrambe in blokiranju. Na podlagi predloga zakona ŠOS pridobiva pravno podlago za zbiranje in obdelavo podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence študentskega dela, zaradi zagotovitve točnosti in ažurnosti podatkov pa se omogoča povezovanje evidence študentskega dela s Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz), evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ) ter registrom kvalifikacij SOK; zaradi izvajanja storitev in ukrepov za mlade ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene se povezovanje navedene evidence z evidencama iskalcev zaposlitve in brezposelnih oseb omogoča tudi zavodu. Prav tako predlog zakona omogoča brezplačno pridobivanje podatkov iz omenjene evidence ministrstvom, pristojnima za delo in za izobraževanje ter zavodu, zaradi izvajanja nadzora pa tudi Inšpektoratu RS za delo in Finančni upravi RS.

V XI. Poglavju Zagotavljanje dela delavcev uporabniku se zaradi uskladitve z Direktivo 96/71 ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev se predlaga črtanje sedme alineje prvega odstavka tega člena, ki za pravne ali fizične osebe, ki imajo sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, predvideva ustanovitev podružnice. Poleg tega se natančneje določa, v primerih katerih pogojev, ki jih je treba izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti, se dovoljenje odvzame po uradni dolžnosti, jasneje in podrobneje pa se določa tudi ravnanje oziroma postopek ter posledice, ki nastopijo na podlagi poročila neodvisnega revizorja. V izogib nejasnostim v praksi, predvsem pri sklepanju pogodb o zaposlitvi z osebami, ki v dosedanji karieri niso opravljale delovnih nalog, ki se navezujejo na opravljanje dejavnosti posredovanja začasnih in občasnih del dijakom in študentom, pa predlog zakona natančneje ureja v praksi že utečen postopek opravljanja strokovnega izpita.

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih sredstev za državni proračun,

Zaradi trajanja postopkov sprejema zakona v Državnem zboru in predvidenega zamika pričetka izvajanja zakona (tri mesece po objavi v Uradnem listu) finančnih posledic v tekočem letu ne bo. V tabeli »Ocena finančnih posledic« so upoštevane finančne posledice za leto 2018, v katerem se predvideva zniževanje števila brezposelnih in posledično tudi prejemnikov denarnih nadomestil.

Iz ocene finančnih posledic je razvidno, da se predvideva skupno zmanjšanje odhodkov državnega proračuna v višini 12,1 mio EUR v letu 2018. Prav tako se za leto 2018 ocenjuje povečanje odhodkov proračuna na postavki MDDSZ 3595 – Spodbude za zaposlovanje v višini 2.056 mio EUR.

- ocena drugih javnih finančnih sredstev,
/
– predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna,
/
– predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva,
/
– predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva,
/
– sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročstva),
/
– v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena ...
/
/

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje predloga tega zakona sredstev v državnem proračunu ni potrebno zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nekatere ključne predlagane rešitve v primerjavi z ureditvijo v drugih državah članicah EU:

1. Obveznost prijave delavca pri zavodu v času teka odpovednega roka, sankcija v primeru nespoštovanja te obveznosti (denarno nadomestilo v višini 60 % od osnove prve tri mesece) in ukinitve možnosti uveljavitve povračila izplačanega nadomestila plače s strani delodajalca:

- Finska

Finska izvaja podoben ukrep, kot ga pri nas že določa ZUTD. Delavci so v času odpovednega roka upravičeni do plačane odsotnosti z dela za čas od 5 do največ 20 delovnih dni, odvisno od dolžine odpovednega roka.

- Švedska

Švedska izvaja podoben ukrep, vendar se odsotnost delavcev v času odpovednega roka financira izključno iz prispevkov delodajalcev (Job Security Councils).

2. Spodbuda za zaposlovanje nižje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila (20 % zadnjega izplačanega denarnega nadomestila):

- Avstrija

Avstrija spodbude v primeru zaposlitve (»into-work« policy) že izvaja. Upravičeni posamezniki so tisti, ki so brezposelni najmanj šest mesecev in spadajo v vsaj eno ciljno skupino: osebe, starejše od 50 let, invalidne osebe, osebe z vzdrževanimi otroci (enostarševska družina). V primeru, ko se osebe iz ciljne skupine zaposlijo za polni delovni čas, so upravičene do nadomestila plače v višini do 3.600 EUR ali 9,3 % povprečne letne plače; za zaposlene za manj kot 35 ur na teden se stopnja nadomestila (spodbude) zmanjša za polovico. Nadomestilo se izplačuje največ eno leto. V Avstriji spodbude za zaposlovanje izvaja Zavod za zaposlovanje (AMS), financirane pa so iz prispevkov za zavarovanje za primer brezposelnosti.

- Bolgarija, Slovaška republika, Romunija

V Bolgariji in Slovaški republiki je posameznik upravičen do 50 % preostalega denarnega nadomestila, v Romuniji pa do 30 %.

- Belgija in Irska

Nekatere države članice so prepoznale, da so spodbude v primeru zaposlitve za ciljno skupino staršev z vzdrževanimi otroci neprimerne, zato se določene države članice posebej osredotočajo na to skupino. V Belgiji je tako samohranilec (enostarševska družina), ki je bil brezposeln več kot šest mesecev, upravičen do največ 918 EUR ali 2 % od povprečne letne plače, in sicer za prvo leto zaposlitve od pričetka zaposlitve. Na Irskem pa je posameznik, ki je brezposeln več kot 12 mesecev in je prejemnik denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, v primeru, ko se zaposli za polni delovni čas, upravičen do plačila skupaj 387 EUR ali 1,2 % povprečne letne plače, na otroka. Plačilo prejema prvih 13 mesecev, ko se zaposli.

3. Postopno sankcioniranje kršitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve s strani brezposelnih oseb:

- Italija, Belgija, Finska in Danska

Naštete države sankcije izvajajo postopoma (tkim. stopnjevanje sankcij). Upravičenost do denarnega nadomestila preneha po drugi zavrnutvi zaposlitvene ponudbe ali vključitve v program aktivne politike zaposlovanja ali druge aktivnosti zavoda za zaposlovanje. Na Finskem in Danskem se upravičenost do nadomestila lahko »obnovi«, in sicer po tem, ko je bila oseba v redni zaposlitvi ali pa je (Finska) sodelovala v programu aktivne politike zaposlovanja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel,
- 3. člen – določitev obveznosti prijave delavca v času teka odpovednega roka v evidenco iskalcev zaposlitve bo od delavcev v odpovednem roku terjala obvezno prijavo v evidenco iskalcev

zaposlitve, zavodu pa bo povzročila povečan obseg dela (izvajanje postopkov prijave v evidenco, obravnava iskalca zaposlitve in izdelava zaposlitvenega načrta);

4. člen – izvajanje spodbude za zaposlovanje nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila bo terjala dodatno administrativno delo s strani zavoda (spremljanje prijave v obvezna socialna zavarovanja ter zaposlitve) ter dodatno upravno odločanje (prenehanje pravice do denarnega nadomestila, odločanje o priznanju spodbude);

9. člen – uvedba nove sankcije za prejemnike denarnega nadomestila ob prvi kršitvi obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve bo terjala dodatno upravno odločanje s strani zavoda (odločanje o znižanju pravice do denarnega nadomestila za 30 % zadnjega izplačanega zneska);

16. člen – uvedba postopnega sankcioniranja brezposelnih oseb v primeru kršitve oziroma neupravičene opustitve ene izmed obveznosti brezposelnih oseb oziroma obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve bo s strani zavoda terjala dodatno administrativno spremljanje števila kršitev navedenih obveznosti na ravni posameznika;

– ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen,

6. člen – za delavce v času teka odpovednega roka, ki se ne prijavijo v evidenco iskalcev zaposlitve oziroma se prijavijo, a ne izpolnjujejo prevzetih obveznosti - ukinitvev postopkov upravnega odločanja o skrajšanju pravice do denarnega nadomestila;

11. člen – predlog zakona kot izjemo od pravil, ki urejajo vročanje po ZUP, določa nov način vročanja odločb o pravici do denarnega nadomestila, ki bo ob nespremenjeni pravni varnosti naslovnikov znižal stroške vročanja za državni proračun.

– spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj opravljanja dejavnosti oziroma izpolnjevanja obveznosti,

/

– podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja,

/

– ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov,

/

– ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva,

Ne.

– ali se bodo zaradi ukinitve postopkov in dejavnosti zmanjšala število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva;

Ne.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

– dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov

7. člen – zaradi črtanja razloga za zavrnitev pravice do denarnega nadomestila iz 7. alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD (t.j. primer odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz neutemeljenih odpovednih razlogov, delavec pa za zavarovanje svojih pravic ni uveljavljal arbitražne odločitve ali sodnega varstva) stranki v upravnem postopku pred zavodom ne bo potrebno izkazovati vložitve tožbe zoper delodajalca;

18. člen – ukinitvev obveznosti ustanovitve podružnice za delodajalce s sedežem v drugi državi članici EU EGP in Švicarski konfederaciji, ki opravljajo dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku, bo slednje razbremenila administrativnih bremen v zvezi z ustanavljanjem podružnice.

- stroški, ki jih bo imela stranka, ali razbremenitev stranke

Stroški, povezani z izpolnjevanjem obveznosti, prevzetih iz naslova prijave v evidenco iskalcev zaposlitve v času teka odpovednega roka.

- čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo

V enem dnevu (prijava v evidenco iskalcev zaposlitve).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- poslovne stroške in poslovanje

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- zaposlenost in trg dela
2. člen v zvezi s 5. in 8. členom – poslovodne osebe - družbeniki v več osebnih družbah z omejeno odgovornostjo in poslovodne osebe - ustanovitelji zavodov se ne bodo več šteli za brezposelne in posledično ne bodo več mogli uveljaviti pravice do denarnega nadomestila samo na podlagi njihovega statusa, ampak bodo morali za to skleniti delovno razmerje;
3. člen v zvezi s 6. členom – zaradi določitve obveznosti prijave delavca v evidenco iskalcev zaposlitve že v času teka odpovednega roka se bodo ti delavci po nastanku brezposelnosti hitreje zaposlovali, s tem pa se bo zmanjšal tudi strošek države iz naslova izplačevanja denarnih nadomestil;
4. člen – s spodbudo za zaposlovanje nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila se bo zagotovilo hitrejšo zaposlovanje upravičencev;
10. člen – pripravništvo na področju vseživljenjske karijerne orientacije bo mogoče v skladu s predlogom tega zakona pri Zavodu RS za zaposlovanje opravljati le v delovnem razmerju z vsemi pravicami in obveznostmi pripravnika;
16. člen v zvezi z 8. in 9. členom – zaradi milejših sankcij za kršitev oziroma neupravičeno opustitev ene izmed obveznosti brezposelnih oseb ali obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve bodo siceršnji kršitelji tudi po prvi kršitvi ostali vpisani v evidenci brezposelnih oseb;

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
 - organi, civilna družba,
 - metode za spremljanje doseganja ciljev,
 - merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
 - časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
 - roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljnih in nadaljnjih ukrepih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen, www.mddsz.gov.si
 - čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,
18. 11. – 9. 12. 2016
- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,
 - /
 - seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),
 - bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,
 - bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA – ZUTD-D

1. člen

V Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT) se v 5. členu 4. točka spremeni tako, da se glasi:

»4. EURES: evropska mreža služb za zaposlovanje, ki podpira prosto gibanje delavcev, povezovanje evropskih trgov dela in ozaveščanje državljanov o ustrezni zakonodaji EU ter izvaja storitve za evropski trg dela (informiranje, svetovanje, posredovanje zaposlitve na evropskem trgu dela itd.) in druge naloge, določene s predpisi EU.«.

2. člen

V prvem odstavku 8. člena se tretja alineja spremeni tako, da se glasi:

»– ni družbenik in hkrati poslovodna oseba v osebni in kapitalski družbi ter ni ustanovitelj in hkrati poslovodna oseba v zavodu;«.

3. člen

V 14. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pri zavodu se zaradi pridobitve informacij o trgu dela in zaposlovanju ter pomoči pri iskanju zaposlitve in pri povečanju zaposlitvenih možnosti prijavi delavec, ki mu teče odpovedni rok po odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti, delodajalec pa mu ni ponudil sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja.«.

4. člen

V 32. členu se dodajo novi tretji, četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Prejemniku denarnega nadomestila z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo, doseženo osnovnošolsko izobrazbo, nižjo poklicno izobrazbo ali srednješolsko izobrazbo, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila sklene delovno razmerje s polnim delovnim časom, zavod do izteka obdobja, za katerega mu je bila navedena pravica priznana z dokončno odločbo, vendar največ še 12 mesecev po zaposlitvi, mesečno za pretekli mesec izplačuje spodbudo v višini 20 odstotkov od zadnjega izplačanega neto zneska denarnega nadomestila, pod pogojem ohranitve zaposlitve za polni delovni čas za celotno obdobje izplačevanja spodbude.

(4) Spodbude iz prejšnjega odstavka ne more uveljaviti prejemnik denarnega nadomestila, ki je v okviru srednješolskega izobraževanja pridobil izobrazbo za deficitaren poklic, določen s politiko štipendiranja, ki jo v skladu z zakonom, ki ureja štipendiranje, sprejme Vlada Republike Slovenije.

(5) Upravičenost do spodbude iz tretjega odstavka tega člena preneha s prenehanjem delovnega razmerja in ne vpliva na možnost ter pogoje morebitnega ponovnega uveljavljanja pravice do denarnega nadomestila.

(6) Do spodbude iz tretjega odstavka tega člena ni upravičen udeleženec javnih del.«.

5. člen

V prvem odstavku 54. člena se črta šesta alineja.

Dosedanje sedma, osma, deveta, deseta in enajsta alineja postanejo šesta, sedma, osma, deveta in deseta alineja.

6. člen

V 60. členu se drugi, tretji, četrti, peti in šesti odstavek spremenijo tako, da se glasijo:

»(2) Ne glede na prvi odstavek 62. člena tega zakona se denarno nadomestilo, določeno v skladu s prejšnjim odstavkom, če se delavec iz prvega odstavka 14. člena tega zakona v roku iz drugega odstavka 131. člena tega zakona ne prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve, prve tri mesece izplačuje v višini 60 odstotkov od osnove, vendar ne manj kot 350 eurov. Navedeno velja tudi, če delavec kljub pravočasni prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve neupravičeno ne izpolnjuje obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom.

(3) Znižanje iz prejšnjega odstavka se ne izvede, če delodajalec delavca v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi ni obvestil ali ga je napačno obvestil o pravicah iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti ter o obveznosti prijave v evidenco iskalcev zaposlitve.

(4) Delodajalcu se za čas trajanja odsotnosti z dela, ki jo po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja, mora omogočiti delavcu iz prvega odstavka 14. člena tega zakona zaradi vključevanja v ukrepe po tem zakonu, kot nadomestilo stroška bruto plače, izplačane delavcu za dneve njegove odsotnosti z dela, izplača znesek v višini nadomestila plače iz tretjega odstavka 97. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US). Navedeno velja tudi, če se delavec kljub odobreni odsotnosti z dela ne prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve ali se ne prijavi pravočasno ali ob sicer pravočasni prijavi neupravičeno ne izpolnjuje obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom.

(5) Izplačilo delodajalcu po določbi prejšnjega odstavka se izvrši na podlagi odločbe, ki jo izda zavod po uradni dolžnosti skupaj z odločbo, s katero se delavcu prizna pravica do denarnega nadomestila.

(6) Če se delavec iz drugega odstavka tega člena po izteku odpovednega roka ne prijavi v evidenco brezposelnih oseb in ne uveljavlja pravice do denarnega nadomestila, se izplačilo nadomestila plače iz četrtega odstavka tega člena delodajalcu prizna na podlagi njegovega zahtevka, če ga vloži najkasneje do izteka treh mesecev po prenehanju delovnega razmerja delavca.«.

7. člen

V drugem odstavku 63. člena se črta sedma alineja.

Dosedanje osma, deveta, deseta in enajsta alineja postanejo sedma, osma, deveta in deseta alineja.

8. člen

V prvem odstavku 65. člena se četrta alineja spremeni tako, da se glasi:

»– z dnem, ko kot družbenik postane poslovodna oseba v osebni in kapitalski družbi, z dnem, ko kot

ustanovitelj postane poslovodna oseba v zavodu ali z dnem, ko se v družbi ali zavodu zaposli;«.

Deseta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– z dnem nastanka razloga iz tretje ali četrte alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona ali z dnem ugotovitve organa prve stopnje, da obstaja razlog iz devete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona in je razlog nastopil ponovno;«.

Za deseto alinejo se doda nova enajsta alineja, ki se glasi:

»– z dnem nastanka razloga iz desete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona oziroma z dnem ugotovitve organa prve stopnje, da obstaja razlog iz pete ali osme alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona;«.

Dosedanja enajsta alineja postane dvanajsta alineja.

V četrtem odstavku se črta besedilo »in osmo«.

9. člen

Za 65. členom se doda nov 65.a člen, ki se glasi:

»65.a člen
(znižanje pred prenehanjem pravice do denarnega nadomestila)

(1) V primerih prve kršitve obveznosti iz tretje, četrte ali devete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona se zavarovancu denarno nadomestilo do njegovega izteka z dnem nastanka razloga iz navedenih določb zniža za 30 odstotkov zadnjega izplačanega zneska, vendar ne na manj kot 350 eurov.

(2) V primeru nadaljnje kršitve iz prejšnjega odstavka pravica do denarnega nadomestila zavarovancu preneha.«.

10. člen

V prvem odstavku 82. člena se črta besedilo », lahko pa se sprejme tudi kot volonterski pripravnik«.

11. člen

Za tretjim odstavkom 118. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Odločbe o pravici do denarnega nadomestila se zavarovancem vročajo z dostavo v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve. Vročitev je opravljena petnajsti dan od dneva odpreme, ki se označi na odločbi. Če zavarovanec po odpremi odločbe zavodu v dveh mesecih sporoči, da odločbe v hišni predalčnik ni prejel, domneva vročitve preneha in se vročitev opravi po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.«.

Dosedanji četrti, peti, šesti in sedmi odstavek postanejo peti, šesti, sedmi in osmi odstavek.

V novem osmem odstavku se besedilo »petega in šestega« nadomesti z besedilom »šestega in sedmega«.

12. člen

V 122. členu se v šesti alineji pika nadomesti z vejico in doda nova sedma alineja, ki se glasi:

»– evidenca dijakov in študentov, ki opravljajo občasno in začasno delo študentov in dijakov (v nadaljnjem besedilu: evidenca študentskega dela).«.

13. člen

V drugem odstavku 123. člena se v trinajsti alineji 1. točke pika nadomesti z vejico in doda nova štirinajsta alineja, ki se glasi:

»– spremembah v zaposlitvenem statusu osebe ali statusu udeleženca izobraževanja še 24 mesecev po odjavi iz evidence brezposelnih oseb (podatki o zaposlitvi, prenehanju zaposlitve, vključitvi v izobraževanje), zaradi spremljanja učinkovitosti storitev za trg dela in za raziskovalne namene.«.

14. člen

Za 123. členom se doda nov 123.a člen, ki se glasi:

»123.a člen
(evidenca študentskega dela)

(1) Evidenco študentskega dela vodi Študentska organizacija Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ŠOS) kot javno pooblastilo. Na podlagi podatkov iz te evidence ŠOS vzdržuje informacijski sistem osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, ki se pridobijo z opravljanjem občasnega in začasnega dela študentov in dijakov (v nadaljnjem besedilu: občasno in začasno delo), zaradi izvajanja nadzora, spremljanja, načrtovanja in vodenja politike na področjih, ki jih ureja ta zakon, za razvoj storitev in ukrepov za mlade ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

(2) Sredstva za vodenje in vzdrževanje evidence študentskega dela predstavljajo sredstva ŠOS, pridobljena iz koncesijske dajatve od opravljenega občasnega in začasnega dela.

(3) Evidenca študentskega dela vsebuje naslednje podatke:

- ime, priimek, EMŠO in davčno številko osebe, ki opravlja občasno in začasno delo;
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča (za tujino še šifra države);
- telefonsko številko in elektronski naslov, na katerem je oseba dosegljiva;
- vrsta opravljenega občasnega ali začasnega dela;
- časovno obdobje opravljanja občasnega ali začasnega dela;
- število opravljenih delovnih ur;
- kompetence, pridobljene z opravljanjem občasnega ali začasnega dela;
- ime in priimek oziroma naziv in sedež ter matična in davčna številka delodajalca;
- naziv koncesionarja, ki je posredoval občasno ali začasno delo;
- naziv in naslov ter matična številka vzgojno izobraževalnega zavoda, v katerem se šola v času opravljanja občasnega in začasnega dela;
- vzgojno izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka, pridobljena iz uradnega registra programov (raven in področje izobraževanja po KLASIUS z vrsto programa), datum vpisa in letnik izobraževanja.

(4) Ob prevzemu napotnice lahko oseba, ki bo opravljala občasno in začasno delo, odkloni zbiranje podatkov iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka.

(5) Za potrebe izvajanja tega in 124.a člena tega zakona se pojem dijak uporablja tudi za udeležence izobraževanja odraslih.

(6) V evidenci študentskega dela se podatki iz prve, druge, tretje, osme in devete alineje tretjega odstavka tega člena hranijo 15 let po vnosu podatkov, podatki iz četrte, pete, šeste, sedme, desete in enajste alineje tretjega odstavka tega člena pa 20 let po vnosu podatkov.

(7) Po preteku rokov hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in nadalje obravnavajo skladno s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

(8) Po blokiranju iz prejšnjega odstavka se:

- podatki iz prve, druge, tretje, osme in devete alineje tretjega odstavka tega člena anonimizirajo;
- podatki iz četrte, pete, šeste, sedme, desete in enajste alineje tretjega odstavka tega člena hranijo 30 let.

(9) Dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka je po blokiranju dovoljen le za znanstvenoraziskovalne in statistične namene ali v primerih, določenih z zakonom.«.

15. člen

Za 124. členom se doda nov 124.a člen, ki se glasi:

»124.a člen

(pridobivanje podatkov in povezovanje evidenc z evidenco študentskega dela)

(1) ŠOS podatke, ki jih potrebuje za namen vzpostavitve evidence iz prvega odstavka 123.a člena tega zakona, brezplačno pridobiva od koncesionarjev za posredovanje občasnega in začasnega dela in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve kot upravljavca Centralnega registra prebivalstva.

(2) Zaradi zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov lahko ŠOS evidenco študentskega dela na podlagi povezovalnega znaka EMŠO poveže s Centralnim registrom prebivalstva, Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz) in evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki ju vodi in upravlja ministrstvo, pristojno za izobraževanje, in registrom kvalifikacij SOK, ki ga upravlja Nacionalna koordinacijska točka SOK-EOK.

(3) Zaradi izvajanja storitev in ukrepov za mlade ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene lahko zavod za pridobivanje podatkov iz druge alineje četrtega odstavka tega člena na podlagi povezovalnega znaka EMŠO z evidenco študentskega dela poveže evidenco brezposelnih oseb in evidenco iskalcev zaposlitve.

(4) Iz evidence študentskega dela brezplačno pridobivajo podatke:

- ministrstvo, pristojno za delo zaradi spremljanja, načrtovanja in vodenja politike na področjih, ki jih ureja ta zakon ter za razvoj storitev in ukrepov za mlade, po EMŠO: podatke iz prve, četrte, pete, šeste, sedme, osme, devete, desete in enajste alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- zavod zaradi hitrejšega vključevanja mladih na trg dela, po EMŠO: vse podatke, razen podatka iz devete alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- ministrstvo, pristojno za izobraževanje zaradi analize zaposljivosti diplomantov in spremljanja povezave med področji izobraževanja ter občasnega in začasnega dela, po EMŠO: podatke iz četrte, pete, šeste in sedme alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;

- Inšpektorat Republike Slovenije za delo zaradi izvajanja nadzora, z neposrednim vpogledom, po EMŠO: podatke iz prve, četrte, pete, šeste, osme in devete alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- Finančna uprava Republike Slovenije zaradi izvajanja nadzora po zakonu, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, z neposrednim vpogledom, po davčni številki: podatke iz prve, četrte, pete, šeste, osme in devete alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona.«.

16. člen

V 129. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V primerih iz tretje, četrte in devete alineje prejšnjega odstavka zavod preneha voditi osebo v evidenci brezposelnih oseb oziroma evidenci oseb, vključenih v programe APZ, po drugi kršitvi katere koli obveznosti iz navedenih alinej.«.

Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo tretji, četrti in peti odstavek.

V novem tretjem odstavku se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega odstavka tega člena«.

17. člen

V 141. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Oseba, vključena v ukrep APZ, mora vrniti neupravičeno izplačana sredstva iz naslova ukrepov APZ v roku, določenem v pogodbi o vključitvi v program, po poteku tega roka pa se obračunajo zakonite zamudne obresti.«.

18. člen

V prvem odstavku 164. člena se za šesto alinejo dvopičje nadomesti s piko in črta sedma alineja.

V drugem odstavku se beseda »sedme« nadomesti z besedo »šeste«.

19. člen

V drugi alineji tretjega odstavka 172. člena se med besedi »iz« in »prvega« doda besedilo »druge do šeste alineje«.

Peta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– delodajalec za zagotavljanje dela niti po pozivu ne predloži poročila neodvisnega revizorja iz drugega odstavka 174. člena tega zakona ali se na podlagi poročila neodvisnega revizorja po pregledu Inšpektorata Republike Slovenije za delo pravnomočno ugotovi, da je delodajalec za zagotavljanje dela kršil obveznosti in odgovornosti iz zakona, ki ureja delovna razmerja, ki so se preverjale, in delodajalec za zagotavljanje dela ne izkaže, da je ugotovljene nepravilnosti odpravil«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

(vložene vloge, pridobljene pravice in status zavarovanca)

(1) O vlogah za priznanje pravic, ki so bile vložene pred uveljavitvijo tega zakona, se odloči po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT).

(2) Zavarovanec, ki je pridobil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti do uveljavitve tega zakona, zadrži te pravice v obsegu in trajanju po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT).

(3) Družbeniki, ki so poslovodne osebe v osebnih in kapitalskih družbah, ter ustanovitelji, ki so poslovodne osebe v zavodih, ki so se vključili v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT), ohranijo status zavarovancev do prenehanja pravnega razmerja, ki je bilo podlaga za zavarovanje, pravice in obveznosti iz tega statusa pa uresničujejo po določbah tega zakona.

21. člen

(podzakonski akti)

Minister, pristojen za delo, uskladi določbe Pravilnika o postopku vključevanja delavca v ukrepe na trgu dela med odpovednim rokom (Uradni list RS, št. 57/13) s tem zakonom v treh mesecih od njegove uveljavitve.

22. člen

(strokovni izpit)

(1) Osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 6. člena Pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06 in 80/10 – ZUTD), morajo do začetka uporabe zakona, ki bo urejal posredovanje občasnih in začasnih del študentom in dijakov, opraviti strokovni izpit iz 81. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT).

(2) Osebam, ki so do uveljavitve tega zakona opravile strokovni izpit iz tretje alineje prvega odstavka 2. člena Pravilnika za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (Uradni list RS, št. 15/14, 38/15 in 90/15), strokovnega izpita iz prejšnjega odstavka ni treba opravljati.

23. člen

(začetek uporabe)

Določbe spremenjenega prvega odstavka 14. člena, novih tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka spremenjenega 32. člena, spremenjenega prvega odstavka 54. člena, spremenjenih drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 60. člena, spremenjene desete in nove enajste alineje spremenjenega prvega odstavka 65. člena, novega 65.a in novega drugega odstavka spremenjenega 129. člena zakona se začnejo uporabljati po treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

24. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Uredba Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L št. 257, z dne 19. 10. 1968, str. 2), ki je v veljavnem zakonu navedena v opredelitvi pojma evropske mreže storitev EURES, je bila razveljavljena z 41. členom Uredbe (EU) št 492/2011 Evropskega parlamenta in sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji. Veljavni ZUTD se torej sklicuje na pravno podlago, ki ne velja več.

Na podlagi Uredbe št 492/2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji je bil sprejet Izvedbeni sklep Komisije z dne 26. novembra 2012 o izvajanju Uredbe (EU) št 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta glede uravnoteženja ponudbe in povpraševanja po prostih delovnih mestih ter postavitve mreže EURES na nove temelje (2012/733/EU), ki podrobneje določa cilje, sestavo, naloge, storitve EURES ter sprejem statuta EURES, katerega sestavni del je tudi katalog storitev EURES. Izvedbeni sklep bo prenehal veljati v aprilu 2016 s sprejemom nove Uredbe EURES, ki na novo vzpostavlja mrežo EURES. V izogib sklicevanju na konkreten zakonodajni akt EU se zaradi spreminjajoče se zakonodaje torej predlaga sprememba definicije iz 4. točke 5. člena ZUTD na način, da se mreža EURES definira ob splošnem sklicevanju na predpise EU in ne več na konkreten zakonodajni akt. Predlagana definicija mreže EURES bo zagotovila zajetje vseh storitev iz kataloga EURES, kot so zlasti informiranje in svetovanje glede evropskega trga dela, informiranje in svetovanje glede delovnih in življenjskih pogojev v Republiki Sloveniji ter drugih državah članicah, priprava na mobilnost, svetovanje slovenskim iskalcem zaposlitve pri iskanju zaposlitve v EU, EGP in Švicarski konfederaciji (in obratno), svetovanje slovenskim delodajalcem pri iskanju ustreznih kadrov v državah članicah EU, EGP in Švicarski konfederaciji (in obratno), informiranje o mobilnostnih shemah ipd. Splošna formulacija in sklicevanje na predpise EU pa bo hkrati omogočilo tudi fleksibilno prilagajanje vsem bodočim spremembam zakonodaje EU.

K 2. členu:

Sprememba tretje alineje prvega odstavka 8. člena ZUTD širi krog statusov družbenikov - poslovnih oseb gospodarskih družb, ki so nezdružljivi s statusom brezposelnosti, in sicer na poslovodne osebe vseh osebnih in kapitalskih družb (osebne družbe po ZGD-1 so družba z neomejeno odgovornostjo in komanditna družba, kapitalske družbe pa družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba, komanditna delniška družba in evropska delniška družba); v skladu z veljavnim zakonom se za brezposelne ne štejejo zgolj poslovodne osebe v osebnih in enoosebnih družbah z omejeno odgovornostjo (ki v času uveljavitve ZUTD v letu 2010 v skladu s takrat veljavnim ZDR v družbi niso mogli skleniti delovnega razmerja, zato so bili na podlagi 54. člena ZUTD tudi obvezni zavarovanci); za takšno razlikovanje pri poslovnih osebah gospodarskih družb namreč ne obstaja nikakršen upravičen razlog. Nadalje se s predlogom zakona spreminja tudi status poslovnih oseb v zavodih, in sicer tako, da se status brezposelnosti odreja zgolj ustanovitelju, ki je poslovodna oseba v zavodu, ne glede na to, ali gre za eno- ali več osebnih zavod.

Predlagana sprememba zakona, ki v sedaj veljavni obliki z vidika statusa brezposelnosti loči med družbeniki - poslovodnimi osebami v enoosebnih in več osebnih družbah, bo zagotovila uskladitev z določbo 37. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2B (Uradni list RS, št. 102/15), v skladu s katerim se morajo osebe, ki na dan uveljavitve tega zakona (1. 1. 2016) opravljajo delo ali dejavnost, na podlagi katere izpolnjujejo pogoje za obvezno zavarovanje po 15. ali 16. členu ZPIZ-2 in niso uživalci pokojnine iz 406. člena ZPIZ-2, do 31. 3. 2016 obvezno vključiti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje z dnem vložitve prijave v zavarovanje. Za tiste osebe, ki tega do navedenega datuma niso storile, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) po uradni dolžnosti z odločbo ugotovi lastnost zavarovanca od 1. 4. 2016 dalje. Veljavni 8. člen ZUTD kot enega izmed pogojev, da se oseba šteje za brezposelno osebo, določa tudi pogoj, da ne gre za poslovodno osebo v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu, medtem, ko navedeno ne velja za poslovodne osebe v več osebnih družbah. Ker po drugi strani ZPIZ-2 ne razlikuje med družbeniki eno- ali več osebnih družb, ki so hkrati poslovodne osebe, prihaja v praksi do situacij, ko se je

takšna oseba na podlagi odločbe ZPIZ dolžna vključiti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot samozaposlena oseba ali pa jo v navedeno zavarovanje vključi ZPIZ po uradni dolžnosti, hkrati pa je pri Zavodu RS za zaposlovanje kot brezposelna vpisana v evidenco brezposelnih oseb in je lahko tudi prejemnik denarnega nadomestila; v takšnem primeru se oseba na podlagi prednostnega vrstnega reda zavarovalnih podlag, določenega z ZPIZ-2, vključi v pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi 16. člena ZPIZ-2, čeprav je v to zavarovanje vključena že po 19. členu istega zakona kot uživalec denarnega nadomestila za primer brezposelnosti. S predlagano spremembo se bo torej lastnost brezposelne osebe odrekla vsem družbenikom, ki so hkrati poslovodne osebe, in ne več, kot do sedaj, le tistim v osebnih in eno osebnih družbah z omejeno odgovornostjo, s čimer bo dosežena odprava opisanih primerov dvojnih zavarovanj ter poenotena obravnava teh oseb v vseh obveznih socialnih zavarovanjih.

K 3. členu:

S predlagano spremembo se zaradi čim hitrejšega ponovnega vključevanja na trg dela možnost prijave delavca pri zavodu (v evidenco iskalcev zaposlitve) v času teka odpovednega roka spreminja v obveznost.

K 4. členu:

Z dopolnitvijo 32. člena, ki kot enega izmed ukrepov aktivne politike zaposlovanja določa spodbude za zaposlovanje, se določa spodbuda za zaposlovanje nižje in srednje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila v času upravičenosti do omenjene pravice, in sicer v obliki nadaljnjega izplačevanja 20 odstotkov zadnjega izplačanega neto zneska denarnega nadomestila. Takšnemu upravičencu bo z zaposlitvijo za polni delovni čas denarno nadomestilo na podlagi določb ZUTD sicer prenehalo, zavod pa mu bo še naprej, t.j. do izteka priznane pravice, največ pa še 12 mesecev po zaposlitvi, ne glede na prenehanje statusa brezposelnosti ter prejemanje dohodka iz delovnega razmerja, izplačeval denarno spodbudo (ki ne predstavlja denarnega nadomestila), vendar pod pogojem, da se zaposlitev za polni delovni čas ohrani celotno obdobje izplačevanja navedene spodbude. Do slednje bodo tako upravičeni prejemniki denarnega nadomestila z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo, doseženo osnovnošolsko izobrazbo, nižjo poklicno izobrazbo in srednješolsko izobrazbo (srednješolsko izobraževanje se v Republiki Sloveniji deli na splošno, poklicno, srednje strokovno in tehniško izobraževanje). Glede na to, da lahko prejemniki denarnega nadomestila, ki so se v okviru srednješolskega izobraževanja izobrazili za deficitaren poklic, po nastanku brezposelnosti najdejo zaposlitev v zelo kratkem času, takšnim brezposelnim osebam ni smiselno niti potrebno omogočati še koriščenja spodbude za hitrejšo aktivacijo, zato se jim z novim četrtem odstavkom možnost uveljavitve navedene spodbude odreka. Za potrebe določanja deficitarnih poklicev iz novega tretjega odstavka predlog zakona določa uporabo dokumenta Politika štipendiranja, ki jo zaradi opredelitve področij, ki se spodbujajo preko politike štipendij za deficitarne poklice, v skladu z drugim odstavkom 30. člena Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1) za obdobje petih let sprejema Vlada Republike Slovenije.

Namen omenjene spodbude je torej v doseganju čim prejšnje aktivacije nižje in srednje izobraženih upravičencev do denarnega nadomestila, ki sicer določene možnosti za zaposlitev imajo, vendar se zanje zaradi upravičenosti do denarnega nadomestila praviloma ne odločajo. Omenjena spodbuda, katere trajanje bo odvisno od obdobja priznane pravice in bo omejena na največ 12 mesecev, bodo te osebe prejemale poleg dohodka iz delovnega razmerja, pri čemer navedeno ne bo imelo vpliva na morebitno ponovno uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila. Zavod bo spodbudo izplačeval mesečno za pretekli mesec, v primeru prenehanja delovnega razmerja (predčasno ali zaradi izteka obdobja zaposlitve, določenega s pogodbo o zaposlitvi) ali sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega pa bo osebi prenehala tudi pravica do omenjene spodbude.

Ne bodo pa do te spodbude upravičene brezposelne osebe, ki so v okviru programa javnega dela sklenile pogodbo o zaposlitvi z izvajalcem javnih del, saj je zaposlitev v javnih delih že financirana iz javnih sredstev.

K 5. členu:

Predlagana sprememba je povezana s spremembo 8. člena ZUTD (2. člen predloga zakona), njen

namen pa je v tem, da se v primeru, če družbenik – poslovodna oseba v gospodarski družbi oziroma poslovodna oseba v zavodu ne skleneta delovnega razmerja, tem osebam onemogoči vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti samo na podlagi njihovega statusa, in sicer to velja za družbenike vseh gospodarskih družb, ki so hkrati v družbi poslovodne osebe (ne pa, kot do sedaj, le za tiste v več osebnih družbah) ter za vse poslovodne osebe zavodov (ne glede na morebitni status ustanovitelja). Družbenik, ki je poslovodna oseba v gospodarski družbi ter poslovodna oseba v zavodu lahko namreč na podlagi določb ZDR-1 v družbi (ne glede na to, ali gre za eno- ali za več osebno družbo) oziroma zavodu skleneta delovno razmerje, na podlagi katerega sta vključena v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti in lahko v primeru nastanka brezposelnosti na tej podlagi pridobita tudi pravico do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti; samo na podlagi poslovođenja družbe oziroma zavoda pa navedeno v nobenem primeru ne bo več mogoče.

K 6. členu:

Veljavni 60. člen ZUTD določa pravno podlago za skrajšanje pravice do denarnega nadomestila za čas odsotnosti z dela, ki jo je delodajalec po določbah ZDR-1 dolžan omogočiti delavcu v času teka odpovednega roka po odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti, v kolikor mu ni ponudil sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi po določbah ZDR-1 (drugi odstavek tega člena), in pravno podlago za povračilo nadomestila plače, izplačanega delavcu za dneve odobrene odsotnosti z dela (tretji, četrti in peti odstavek).

Glede na to, da se s predlagano spremembo prvega odstavka 14. člena ZUTD možnost prijave takšnega delavca v evidenco iskalcev zaposlitve v času teka odpovednega roka spreminja v obveznost (pri čemer določba drugega odstavka 131. člena ZUTD, v skladu s katero se mora delavec v času odpovednega roka prijaviti v evidenco iskalcev zaposlitve najkasneje v treh delovnih dneh po vročeni odpovedi, osebno ali po elektronski poti, ostaja nespremenjena), se s spremembo tega člena uvaja tudi sankcija, v kolikor delavec te obveznosti ne bo spoštoval. Po dosedanji ureditvi, ki delavcem v času teka odpovednega roka daje zgolj možnost prijave v evidenco iskalcev zaposlitve, skrajšanje pravice do denarnega nadomestila v primeru prijave delavca v navedeno evidenco predstavlja posledico odobritve odsotnosti z dela s strani delodajalca, ki nastopi tako v primeru pravočasne prijave delavca pri zavodu in izpolnjevanja vseh obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom, kot v primeru, če se delavec kljub odobreni odsotnosti z dela pri zavodu ne prijavi oziroma se prijavi, vendar ne izpolnjuje obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom. Omenjeno skrajšanje pravice do denarnega nadomestila za dneve dogovorjene odsotnosti z dela se s to spremembo torej ukinja, nadomešča pa se s sankcijo za primer nespoštovanja obveznosti prijave delavca v evidenco iskalcev zaposlitve v roku 3 delovnih dni od vročitve odpovedi, v skladu s katero se bo delavcu za prve tri mesece upravičenosti denarno nadomestilo odmerilo zgolj v višini 60 odstotkov od osnove (ZUTD v 62. členu sicer za prvo trimesečje upravičenosti do denarnega nadomestila določa, da le-to znaša 80 odstotkov od osnove), vendar, ob upoštevanju določbe o najnižjem možnem znesku denarnega nadomestila, ne manj kot 350 eurov (drugi odstavek 62. člena ZUTD). Opisana sankcija bo delavca doletela tudi v primeru, če se bo v navedeno evidenco v odpovednem roku sicer pravočasno prijavil, a iz neupravičenih razlogov ne bo izpolnjeval obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom (drugi odstavek spremenjenega 60. člena). Pri tem se v skladu s tretjim odstavkom spremenjenega 60. člena delavca varuje pred omenjeno sankcijo v primeru, če delodajalec, ki mora na podlagi tretjega odstavka 87. člena ZDR-1 delavca ob odpovedi poleg seznanitve s pravnim varstvom pisno obvestiti tudi o pravicah iz zavarovanja za primer brezposelnosti ter o obveznosti prijave v evidenco iskalcev zaposlitve, delavca o tem ne bo obvestil oziroma ga bo o tem obvestil napačno; v primeru ugotovitve takšne okoliščine s strani zavoda delavcu denarno nadomestilo tako ne bo odmerjeno v nižjem znesku.

Nadalje predlog zakona ohranja pravico delodajalca do povračila nadomestila stroška bruto plače, izplačanega delavcu za dneve njegove odsotnosti z dela (četrti odstavek spremenjenega 60. člena). V skladu z drugim odstavkom 97. člena ZDR-1 mora delodajalec ob odpovedi iz poslovnega razloga ali razloga nesposobnosti v primeru, če delavcu ne ponudi sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi in o odpovedi pogodbe obvesti zavod, omogočiti delavcu odsotnost z dela najmanj en dan na teden za vključevanje v ukrepe na področju trga dela v skladu z ZUTD. V

takšnem primeru je delodajalec delavcu dolžan izplačati nadomestilo plače za čas njegove odsotnosti z dela v višini 70 odstotkov osnove iz sedmega odstavka 137. člena ZDR-1, ki mu bo tudi po spremenjeni ureditvi v celoti povrnjeno, in sicer na podlagi odločbe zavoda, izdane hkrati z odločbo o pravici delavca do denarnega nadomestila (peti odstavek). Pri tem bo delodajalec do omenjenega povračila upravičen tudi v primeru, če delavec kljub odobreni odsotnosti z dela ne bo spoštoval obveznosti prijave v evidenco iskalcev zaposlitve oziroma se vanjo ne bo prijavil pravočasno ali pa ob sicer pravočasni prijavi neupravičeno ne bo izpolnjeval obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom. Prav tako pa bo lahko delodajalec povračilo izplačanega nadomestila plače uveljavil v primeru, če se delavec po izteku odpovednega roka ne bo prijavil v evidenco brezposelnih oseb in uveljavil pravice do denarnega nadomestila, pri čemer je uveljavljanje povračila časovno omejeno do izteka treh mesecev od prenehanja delovnega razmerja delavca.

K 7. členu:

Črtanje določbe sedme alineje drugega odstavka je potrebno iz razloga, ker je določba v nasprotju z 68. členom Evropskega kodeksa socialne varnosti (v nadaljevanju: EKSV), ki določa primere, v katerih je mogoče dajatve (med drugim tudi) za primer brezposelnosti začasno ustaviti zgolj v s tem členom predpisanih primerih. Slednji pa ne dopuščajo pogojevanja pravice do denarnega nadomestila z vložitvijo tožbe s strani delavca zoper delodajalca, ki je delavca odpustil iz v ZDR-1 taksativno določenih neutemeljenih odpovednih razlogov (npr. zaradi bolniškega staleža, udeležbe v stavki, članstva v sindikatu ipd.). Glede na navedeno Odbor ministrov pri Svetu Evrope v Resoluciji CM/ResCSS(2016) o izvajanju EKSV v Sloveniji za obdobje od 1. 7. 2014 do 30. 6. 2015 poziva Vlado RS k odpravi kršitve in uskladitvi navedene določbe z 68. členom EKSV.

Primer, ko bi bila pravica do denarnega nadomestila zavrnjena po 7. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD, se v upravni praksi do sedaj še ni pojavil. Določba se namreč navezuje na primere neutemeljenih odpovednih razlogov iz 90. člena ZDR-1, ki pa jih delodajalci v odpovedi pogodbe o zaposlitvi (ki jo prejme presojo ZRSZ) ne navedejo v obliki, kot so zapisani v 90. členu ZDR-1, ampak jih »zakrijejo« z zakonitim odpovednim razlogom; delodajalec razlog prenehanja delovnega razmerja zaradi npr. članstva v sindikatu, bolniške odsotnosti ipd. seveda nadomesti z drugim (zakonitim) odpovednim razlogom in v takšnem primeru je utemeljeno pričakovati, da bo delavec delodajalca tudi tožil. Zavod pa v postopku ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za priznanje pravice do denarnega nadomestila pristojen za presojo odpovedi samo z vidika volje ali krivde delavca (razloga iz 7. alineje v odpovedi torej "ne vidi"), ne presoja pa zakonitosti same odpovedi; to je stvar naknadne sodne presoje. Iz opisanih razlogov torej do takšnega primera, ko bi zavod delavcu zavrnil pravico do denarnega nadomestila iz razloga, določenega v 7. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD, v praksi še ni prišlo. Takšna ureditev sicer obstaja že od leta 1998 dalje (ZZZPB), a se, kot že pojasnjeno, ni še nikoli uporabila, tako, da njeno črtanje ne bo povzročilo težav pri upravnem odločanju.

K 8. členu:

Sprememba četrte alineje prvega odstavka 65. člena ZUTD je potrebna zaradi uskladitve s predlaganima spremembama 8. in 54. člena tega zakona. Družbeniku, ki je poslovodna oseba v osebni ali kapitalski družbi oziroma ustanovitelju zavoda, ki je poslovodna oseba, se namreč po predlogu tega zakona odreka status brezposelnosti in s tem možnost, da v primeru pridobitve takšnega statusa ostane prijavljen v evidenci brezposelnih oseb, posledično pa mu preneha tudi pravica do denarnega nadomestila.

Sprememba desete alineje in določitev nove enajste alineje prvega odstavka 65. člena ZUTD sta posledica uvedbe postopnega sankcioniranja brezposelnih oseb zaradi kršitev iz 129. člena ZUTD, v skladu s katero bo oseba v določenih primerih črtana iz evidence brezposelnih oseb šele po drugi kršitvi obveznosti. Navedeni spremembi je torej v teh primerih potrebno prilagoditi tudi trenutek prenehanja pravice do denarnega nadomestila.

Črtanje besedila »in osmo« v četrtem odstavku istega člena pa je posledica črtanja določbe sedme alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD (7. člen predloga tega zakona), zaradi česar je potrebno v četrtem odstavku 65. člena ZUTD črtati še sklic na navedeno alinejo.

K 9. členu:

Rešitev, predlagana z novim 65.a členom, je povezana z uvajanjem postopnega sankcioniranja brezposelnih oseb v primeru obstoja določenih kršitev, ki po določbi 129. člena predstavljajo razlog za prenehanje vodenja brezposelne osebe v evidenci brezposelnih oseb (18. člen predloga tega zakona).

S tem členom se za primer prve kršitve ene izmed obveznosti brezposelnih oseb, določene v tretji, četrti in deveti alineji prvega odstavka 129. člena ZUTD, ki se po veljavni zakonodaji sankcionira neposredno s prenehanjem vodenja v evidenci brezposelnih oseb, za prejemnike denarnega nadomestila predlaga uvedba nadomestne sankcije v obliki znižanja pravice do denarnega nadomestila v višini 30 odstotkov zadnjega izplačanega zneska, vendar, ob upoštevanju določbe o najnižjem možnem znesku denarnega nadomestila, ne na manj kot na 350 eurov; ob tem se določa, da se bo znižanje izvedlo za nazaj, t.j. z dnem nastanka razloga, kar predstavlja enako rešitev kot to sedaj velja za prenehanje pravice. Skladno s predlagano spremembo 129. člena ZUTD, ki predvideva sankcijo v obliki prenehanja osebe vodenja v evidenci brezposelnih oseb šele ob drugi kršitvi ene izmed navedenih obveznosti, bo do prenehanja omenjene pravice (kot posledice prenehanja vodenja v evidenci brezposelnih oseb) prišlo šele v primeru druge kršitve obveznosti (t.j. katerekoli kršitve iz prvega odstavka 129. člena ZUTD).

K 10. členu:

Prvi odstavek 82. člena ZUTD omogoča volontersko pripravništvo. V skladu z njim se zaposli kot pripravnik oseba, ki prvič začne opravljati delo po končanem izobraževanju na VII. ravni z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela na področju izvajanja storitev vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve (kar sicer izvajajo javni uslužbenci Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje z doseženo VII. ravno izobrazbo, ki so opravili strokovni izpit); po navedeni pravni podlagi lahko pripravnik sklene pogodbo o zaposlitvi za čas trajanja pripravništva, lahko pa se sprejme tudi kot volonterski pripravnik.

Vlada RS je na svoji 13. redni seji sprejela sklep št. 10010-1/2014/10 z dne 11.12.2014, da ne podpira volonterskih pripravništev v javnem sektorju. S sklepom je naložila pristojnim ministrstvom, da v najkrajšem možnem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo in hkrati razmislijo o nujnosti obveznega pripravništva za samostojno opravljanje dela. V zvezi z navedenim je Vlada RS sprejela tudi Akcijski načrt v zvezi z organizacijo in izvedbo opravljanja pripravništev v Republiki Sloveniji, v katerem je ministrstvu, pristojnemu za delo, predlagala izvedbo ukrepa črtanja možnosti opravljanja volonterskega pripravništva, ki ga v prvem odstavku 82. člena omogoča ZUTD. Glede na navedeno se predlaga črtanje omenjene določbe ZUTD v delu, ki omogoča volontersko pripravništvo.

K 11. členu:

87. člen Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) predpisuje, da se morajo nekateri upravni akti vročati osebno, torej neposredno v roke tistemu, kateremu so namenjeni. A iz dejstva, da je ta obveznost predpisana le za tiste upravne akte, od vročitve katerih začne teči rok, izhaja, da je namen takšne ureditve v preprečitvi nastanka za naslovnika neugodnih posledic v obliki zamude roka za opravo dejanja v postopku, do katere bi lahko prišlo v primerih posredne vročitve (npr. vložitev upravnega akta v poštni nabiralnik, njegovega prevzema od tretje osebe – družinskega člana, soseda ipd.). Ob upoštevanju takšnega namena ureditve osebne vročanja v ZUP in na osebno vročanje vezanih poštnih stroškov se za upravne zadeve odločanja o pravici do denarnega nadomestila predlaga nov način vročanja, in sicer vročitev odločbe z navadno vročitvijo (t.j. z dostavo odločbe v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve), pri čemer se bo takšna vročitev štela za opravljeno 15. dan od dneva odpreme odločbe s strani zavoda. Da pa s tem, ob upoštevanju namena citirane ureditve v ZUP, ne bi bilo prekomerno poseženo v pravice strank, se predlaga določitev varovalke, po kateri domneva vročitve odločbe, ki je bila stranki vročena z dostavo v hišni predalčnik, preneha, če stranka zavodu v dveh mesecih sporoči, da odločbe v hišni predalčnik ni prejela; v takšnem primeru se bo vročitev odločbe ponovno opravila, in sicer po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. S takšnim načinom vročanja odločb o pravici do denarnega nadomestila se znižujejo stroški vročanja in se brez prekomernega posega v pravice strank zagotavlja racionalnejša poraba javnih sredstev, iz katerih se stroški

vročanja financirajo.

K 12. členu:

Z dopolnitvijo 122. člena zakona se razširja nabor evidenc s področja urejanja ZUTD, in sicer z evidenco študentskega dela.

K 13. členu:

Republika Slovenija je na podlagi usmeritev Evropske komisije v Svežnju za zaposlovanje mladih iz decembra 2012, Priporočil Sveta EU o ustanovitvi Jamstva za mladino iz aprila 2013 in zaključkov Evropskega sveta iz junija 2013 sprejela izvedbeni načrt Jamstvo za mlade. Evropska komisija (oziroma EMCO) je v zvezi s tem pripravila navodila z natančno metodologijo za spremljanje brezposelnih oseb v časovnih obdobjih 6, 12 in 18 mesecev po vključitvi v shemo Jamstvo za mlade glede na posameznikov takratni status (brezposelna oseba, zaposlena/samozaposlena oseba, status dijaka/šudenta). Spremljanje, ki ga mora izvajati na nacionalni ravni tudi Slovenija, poteka na ravni posameznika in vključuje zbiranje in obdelavo osebnih podatkov posameznikov, predhodno prijavljenih v evidenci brezposelnih oseb in vključenih v Jamstvo za mlade.

Evropska komisija razen aktivacije mladih pripravlja podobna priporočila ter navodila za spremljanje tudi za druge ciljne skupine (dolgotrajno brezposelni, starejši, nižje izobraženi), ki so prepoznane kot najbolj ranljive na trgu dela.

Namen spremljanja statusa oseb, ki so bile deležne usmerjene obravnave, je ugotavljanje učinkovitosti politik in ukrepov za njihovo aktivacijo. Zbiranje podatkov je potrebno izvesti individualizirano, jih naknadno anonimizirati ter statistično obdelati.

K 14. členu:

S predlaganim novim 123.a členom se določa pravna podlaga za izvajanje sistema beleženja podatkov na področju opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

V prvem odstavku predlaganega člena se ŠOS podeljuje javno pooblastilo za vodenja evidence iz tega člena. S pravnoorganizacijskega vidika obstajajo različna stališča o tem, ali je ŠOS pravna oseba zasebnega ali javnega prava, vendar navedeno po splošni pravni teoriji ne more predstavljati zadržka za opravljanje zadev iz državne pristojnosti, v kolikor lahko takšna pravna oseba bolj racionalno in optimalno izvaja neko funkcijo državne uprave, kot bi jo le-ta izvajala sama; poleg tega je ne glede na pravnoorganizacijsko obliko s podelitvijo javnega pooblastila zavezana k spoštovanju veljavne zakonodaje. Že Zakon o skupnosti študentov (Uradni list RS, št. 38/94) predvideva opravljanje nalog iz državne pristojnosti s strani ŠOS na podlagi podelitve javnega pooblastila; tako v 2. členu določa, da se v ŠOS združujejo študentje zaradi urejanja vprašanj skupnega pomena in uresničevanja skupnih interesov, solidarnega zadovoljevanja skupnih potreb ter opravljanja zadev iz državne pristojnosti, ki so dane ŠOS z javnim pooblastilom. Ne nazadnje je ministrstvo, pristojno za delo, ŠOS že podelilo javno pooblastilo, in sicer v sistemu subvencioniranja študentske prehrane. V istem odstavku se nadalje opredeljuje tudi namen vodenja evidence študentskega dela, ki je v vodenju in vzdrževanju informacijskega sistema osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, pridobljenih z začasnimi in občasnim delom dijakov in študentov, spremljanju, načrtovanju in vodenju politike na področjih, ki jih ureja ZUTD, razvoju storitev in ukrepov za mlade, izvajanju nadzora ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

Z drugim odstavkom tega člena se opredeljuje vir sredstev za vodenje in vzdrževanje evidence študentskega dela, ki se bo financiralo s sredstvi, ki jih ŠOS prejme iz naslova koncesijske dajatve od opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

S tretjim odstavkom tega člena se določa natančna vsebina omenjene evidence, pri čemer predlagani nabor podatkov v evidenci vsebuje tako podatek o EMŠO kot o davčni številki osebe, ki opravlja študentsko delo. Zbiranje obeh enoličnih identifikacijskih znakov je sicer na podlagi mnenja Informacijskega pooblaščenca v neskladju z načelom sorazmernosti iz 3. člena ZVOP-1, saj je že eden od teh osebnih podatkov dovolj, da se posameznika nedvoumno določi; pooblaščenec ob tem napotuje na odločbo Ustavnega Sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju US) št. U-I-229/03 z dne 9. 2. 2006, v kateri je sodišče med drugim zapisalo, da popolno

identifikacijo posameznika omogoča tako podatek o EMŠO kot tudi podatek o davčni številki. Po mnenju Ustavnega sodišča RS to pomeni, da je določitev kar dveh podatkov, ki omogočata popolno identifikacijo posameznika, odveč, saj zadostuje zgolj eden. Kljub navedenemu mnenju pa je vodenje obeh podatkov v evidenci študentskega dela smiselno in potrebno iz razloga, ker sta oba omenjena podatka potrebna za pridobivanje podatkov s strani izvajalcev nadzora, in sicer podatek o davčni številki s strani FURS zaradi izvajanja nadzora po ZPDZC-1, podatek o EMŠO pa s strani IRSD zaradi izvajanja nadzora po ZUTD.

Nadalje se s četrtem odstavkom tega člena osebi, ki bo opravljala začasno in občasno delo, ob prevzemu napotnice omogoča odločitev o odklonitvi zbiranja podatkov o naslovu njenega prebivališča, telefonski številki in elektronskem naslovu. S petim odstavkom pa se omogoča širša uporaba pojma dijak, saj lahko delo dijakov in študentov opravljajo tudi udeleženci izobraževanja odraslih.

V nadaljevanju tega člena se določajo še hramba podatkov ter njihova obdelava in dostop do njih po preteku rokov hrambe in blokiranju (šesti do deveti odstavek tega člena).

K 15. členu:

S predlaganim novim 124.a členom ŠOS pridobiva pravno podlago za zbiranje in obdelavo podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence študentskega dela, zaradi zagotovitve točnosti in ažurnosti podatkov, ki se bodo vodili v omenjeni evidenci, pa je potrebno omogočiti tudi povezovanje evidence študentskega dela s Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz), evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki ju vodi in upravlja ministrstvo, pristojno za izobraževanje ter registrom kvalifikacij SOK, ki ga upravlja Nacionalna koordinacijska točka SOK-EOK; nadalje se povezovanje zaradi izvajanja storitev in ukrepov za mlade ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene omogoča tudi zavodu, ki bo lahko s to evidenco povezal evidenci iskalcev zaposlitve in brezposelnih oseb.

Zadnji odstavek tega člena pa omogoča, da podatke iz omenjene evidence za namene, vezane na delovno področje vsakega organa posebej, brezplačno pridobivajo tudi ministrstvi, pristojni za delo in za izobraževanje, zavod, IRSD in tudi FURS, pri čemer se slednjima kot nadzornima organoma (ki opravljata nadzore na terenu) omogoča neposreden vpogled v evidenco, za podatke, ki so zanj pri izvajanju nadzora neposredno potrebni in uporabljivi.

K 16. členu:

Sprememba 129. člena ZUTD, ki določa razloge, zaradi katerih se oseba preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb, v primerih tkim. »krivdnih« razlogov« (t.j. razlogov, ki so posledica subjektivnih dejanj, ki predstavljajo kršitev oziroma neupravičeno opustitev ene izmed obveznosti brezposelnih oseb ali obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve s strani brezposelne osebe) uvaja odlog omenjene sankcije na način, ki bo brezposelnim osebam omogočil, da ob prvi kršitvi določene obveznosti, sprejete s sklenitvijo zaposlitvenega načrta (t.j. v primeru neopravičljive odklonitve vključitve v program APZ ali kršitve obveznosti, sprejetih s pogodbo o vključitvi v program APZ, odklonitve ustrezne ali primerne zaposlitve ali neprizadevanja za zaposlitev na zaposlitvenem razgovoru ter kršitev oziroma neupravičeno opustitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve iz 11. člena ZUTD), ostanejo vpisane v evidenci brezposelnih oseb, sankcija v obliki prenehanja vodenja v evidenci pa se bo brezposelni osebi izrekla šele ob drugi kršitvi ene izmed navedenih obveznosti, bodisi dvakrat zaporedoma iste obveznosti, bodisi katere druge obveznosti iz navedenih alinej. Predlagana sprememba je posledica priporočil OECD, ki v poročilu Connecting people with jobs: Slovenia report iz maja 2016 opozarja na prestrog režim sankcij v primeru kršitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve (enega najstrožjih med državami OECD) in predlaga razmislek o njihovi omilitvi na način, ki bo izboljšal učinkovitost aktivacije brezposelnih oseb.

Predlagana ureditev predstavlja tudi pravno podlago za sankcioniranje prejemnikov denarnega nadomestila v obliki znižanja denarnega nadomestila za 30 % in je povezana s predlaganim novim 65.a členom.

K 17. členu:

Pravice in obveznosti osebe, vključene v ukrep APZ, so določene v pogodbi o vključitvi v program. Nepravilnost pomeni kršitev določb navedene pogodbe. Nepravilnost lahko nastane zaradi nenamenske porabe sredstev ali iz razloga neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Oseba, vključena v ukrep APZ, je dolžna neupravičeno izplačana sredstva, ki so posledica nenamenske porabe oziroma neizpolnitve pogodbenih obveznosti, vrniti. V kolikor oseba teh sredstev ne vrne v pogodbeno določenem roku, se obračunajo zakonite zamudne obresti.

Sprememba drugega odstavka 141. člena ZUTD določa zakonsko zavezo osebe, vključene v ukrep APZ, k vračilu neupravičeno izplačanih sredstev iz naslova ukrepov APZ in dodatno zakonsko zavezo, da je v primeru zamude pogodbeno določenega roka za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev dolžna vrniti tudi zakonite zamudne obresti.

K 18. členu:

V predpisih, ki so bili uveljavljeni po ZUTD, t.j. v Zakonu o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev - ZZSDT (Uradni list RS, št. 47/15 in 10/17 – ZČmlS) in Zakonu o čezmejnem izvajanju storitev - ZČmlS (Uradni list RS, št. 10/17), je vzpostavljen sistem, ki omogoča inšpekcijski nadzor ter odpravlja ovire pri vročitvi in kasnejši izvršitvi odločb inšpektorja za delo, kar je bil do sedaj bistveni razlog za določitev pogoja podružnice za pravne ali fizične osebe, ki imajo sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji in želijo opravljati dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku.

Črtanje sedme alineje prvega odstavka 164. člena, ki za pravne ali fizične osebe, ki imajo sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, predvideva ustanovitev podružnice, je v skladu z Direktivo 96/71 ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in načelom svobode opravljanja storitev v Evropski uniji.

K 19. členu:

Delodajalec za zagotavljanje dela mora pogoje, določene v drugi do šesti alineji prvega odstavka 164. člena ZUTD, v skladu z drugim odstavkom navedenega člena izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti. Sprememba druge alineje tretjega odstavka sledi dejstvu, da gre za odvzem dovoljenja po uradni dolžnosti le v primerih pogojev, ki jih je treba izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti.

S spremembo pete alineje tretjega odstavka 172. člena ZUTD se jasneje in podrobneje predvideva ravnanje oziroma postopek in posledice na podlagi poročila neodvisnega revizorja.

V skladu z drugim odstavkom 174. člena ZUTD delodajalec za zagotavljanje dela ministrstvu, pristojnemu za delo, v rokih, ki jih določi minister, pristojen za delo, predloži poročilo neodvisnega revizorja, iz katerega je razvidno, ali je v preteklem poslovnem letu pri opravljanju dejavnosti posloval v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, in se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku, in na dogovor med uporabnikom in delodajalcem za zagotavljanje dela ter ali je pravočasno odpravljal ugotovljene nepravilnosti. 172. člen v peti alineji tretjega odstavka predvideva odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbris iz registra ali evidence v primeru, da delodajalec za zagotavljanje dela ni po pozivu ne predloži pozitivnega poročila neodvisnega revizorja iz drugega odstavka 174. člena tega zakona.

Praksa je pokazala, da neodvisni revizorji svojih poročil ne opredeljujejo kot pozitivna ali negativna, ampak v njih zgolj navajajo svoje ugotovitve glede poslovanja delodajalcev za zagotavljanje dela v smislu določb zakona, ki ureja delovna razmerja. V kolikor neodvisni revizor v svojem poročilu izpostavi nepravilnosti, je Inšpektorat RS za delo tisti organ, ki je pristojen, da v upravnem ali prekrškovnem postopku ugotovi, ali je dejansko šlo za kršitve obveznosti in odgovornosti zakona, ki ureja delovna razmerja. Vloga Inšpektorata RS za delo pri tem je bistvena, saj predstavlja dodatno varovalko pri ugotavljanju zakonitega poslovanja delodajalcev za zagotavljanje dela. V primeru pravnomočno ugotovljenih kršitev ministrstvo, pristojno za delo, po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in delodajalca za zagotavljanje dela izbris iz registra ali evidence. Tekom postopka se delodajalec za zagotavljanje dela tej sankciji lahko izogne, če izkaže, da so bile ugotovljene nepravilnosti odpravljene..

Določba pete alineje tretjega odstavka 172. člena ZUTD se ohranja v delu, ki predvideva odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbris delodajalca za zagotavljanje dela iz registra ali

evidence v primeru, če ta poročila neodvisnega revizorja ne predloži niti po pozivu.

K 20. členu:

Prehodna določba prvega odstavka tega člena ureja dokončanje postopkov, začelih pred uveljavitvijo tega zakona, z drugim odstavkom pa se ohranja nespremenjen položaj oseb s pridobljenimi pravicami po ZUTD.

Glede na spremembe, predlagane z 2. in 4. členom predloga zakona, je potrebno ob upoštevanju načel pravne varnosti in predvidljivosti predpisov ohraniti nespremenjen tudi položaj oseb, ki so se vključile v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti po določbah veljavnega ZUTD, tako, da se jim omogoča status zavarovancev do prenehanja pravnega razmerja, ki je bilo podlaga za vključitev v obvezno zavarovanje (tretji odstavek tega člena).

K 21. členu:

Način obveščanja in vsebino obvestila delodajalca zavodu o odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti delavcu, kateremu delodajalec ni ponudil sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi ter postopek vključevanja delavca v ukrepe na trgu dela med odpovednim rokom ureja Pravilnik o postopku vključevanja delavca v ukrepe na trgu dela med odpovednim rokom (Uradni list RS, št. 57/13; v nadaljnjem besedilu: pravilnik).

Glede na spremembe, ki jih prinaša ukrep iz 6. člena tega zakona v primerjavi z veljavno ureditvijo v ZUTD in predviden zamik uveljavitve tega člena se s to prehodno določbo določa še rok za uskladitev določb pravilnika.

K 22. členu:

ZUTD v prvem odstavku 192. členu določa, da z njegovo uveljavitvijo preneha veljati Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip in 51/10 – odl. US). Nadalje drugi odstavek navedenega člena določa, da se ne glede na določbo prejšnjega odstavka za posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom določbe za posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom določbe 5., 6., 6.a, 6.b, 6.c, 6.č, 6.d, 6.e, 7. in 8. člena poglavja II. Posredovanje zaposlitev in posredovanje dela Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 59/07 - ZŠtip in 51/10 - odločba US), uporabljajo do začetka uporabe zakona, ki bo urejal posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom.

Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06 in 80/10 - ZUTD), katerega določbe, ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom in se v skladu s prvo alinejo drugega odstavka 193. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10) uporabljajo do začetka uporabe zakona, ki bo urejal posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, v prvem odstavku 6. člena določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe, s katerimi lahko agencija opravlja dejavnost posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom. Med navedenimi pogoji je tudi pogoj, da imajo strokovne osebe opravljen strokovni izpit iz 66. a člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo), ki je z uveljavitvijo Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10) prenehal veljati.

V izogib nejasnostim v praksi, predvsem pri sklepanju pogodb o zaposlitvi z osebami, ki v dosednji karieri niso opravljale delovnih nalog, ki se navezujejo na opravljanje dejavnosti posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom družbe in v skladu s smiselno razlago predpisov, ki urejajo navedeno dejavnost, se z navedeno določbo natančneje ureja v praksi že utečen postopek.

K 23. členu:

Ukrepi in nekatere z njimi povezane spremembe in dopolnitve zakona iz 3., 4., 5., 6., 8., 9. in 16. člena tega zakona so povezani z izplačevanjem denarnega nadomestila, kar je podprto z ustrežno računalniško aplikacijo. Uveljavitev navedenih členov zahteva poseg v navedeno aplikacijo, testiranje ustreznosti izvedenega posega in prilagoditev vzorcev odločb. Minimalen potreben čas za izpeljavo teh posegov s strani zavoda je tri mesece, zato se za navedene člene predlaga

ustrezen časovni zamik uveljavitve.

V skladu z navedenim se s tem členom določa, da se določbe spremenjenega prvega odstavka 14. člena, novih tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka spremenjenega 32. člena, spremenjenega prvega odstavka 54. člena, spremenjenih drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 60. člena, spremenjene desete in nove enajste alineje spremenjenega prvega odstavka 65. člena, novega 65.a člena in novega drugega odstavka spremenjenega 129. člena zakona začnejo uporabljati po treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 24. členu:

Člen določa trenutek uveljavitve zakona.

ČLENI, KI SE SPREMINJAJO

5. člen (opredelitev pojmov)

Po tem zakonu imajo posamezni pojmi naslednji pomen:

1. brezposelna oseba: iskalec ali iskalka zaposlitve, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom;
2. drugi iskalec zaposlitve ali druga iskalka zaposlitve (v nadaljnjem besedilu: drugi iskalec zaposlitve): delovno aktivna ali neaktivna oseba in študent, ki išče zaposlitev;
3. denarno nadomestilo: nadomestilo izgube plače oziroma dohodka, ki se zagotavlja na podlagi zavarovanja za primer brezposelnosti po tem zakonu;
4. EURES: evropska mreža storitev, ki omogoča spremljanje mobilnosti za podporo prostemu gibanju delavcev in povezovanje evropskih trgov delovne sile ter za ozaveščanje državljanov o ustrezni zakonodaji skupnosti, predvidena z Uredbo Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L št. 257, z dne 19. 10. 1968, str. 2);
5. iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena ali iskalka zaposlitve, katere zaposlitev je ogrožena (v nadaljnjem besedilu: iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena): drugi iskalec zaposlitve v času trajanja odpovednega roka v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca ali oseba, v zvezi s katero je iz poslovne dokumentacije delodajalca razvidno, da bo njeno delo postalo nepotrebno, ali oseba, ki je zaposlena za določen čas in ji pogodba o zaposlitvi preneha veljati najkasneje čez tri mesece;
6. izvajalec ukrepa ali izvajalka ukrepa (v nadaljnjem besedilu: izvajalec ukrepa): pravna ali fizična oseba, ki izvaja ukrepe po tem zakonu in je določena v 72. členu tega zakona;
7. javno povabilo za zbiranje ponudb: povabilo delodajalcem, ki se želijo vključiti v izvajanje programov aktivne politike zaposlovanja, da oddajo ponudbo za dodelitev subvencij in drugih oblik pomoči iz javnih sredstev, in se izvaja po predpisih, ki urejajo izvrševanje proračuna, če ta zakon ne določa drugače;
8. kmet ali kmetica (v nadaljnjem besedilu: kmet): oseba, ki opravlja kmetijsko dejavnost in je obvezno ali prostovoljno vključena v pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
9. ranljive skupine na trgu dela: skupine na trgu dela, med katere spadajo vsi prikrajšani, resno prikrajšani delavci in invalidi po Uredbi Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgov z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah), (UL L št. 214/2008 z dne 9. avgusta 2008, str. 3);
10. raven izobraževanja: stopnjevanje učnega izkustva in zmožnosti, ki si jih morajo s sprejemanjem učnih vsebin pridobiti udeleženci izobraževanja, da bi uspešno končali program;
11. samozaposlena oseba: oseba, ki opravlja katero koli samostojno dejavnost, kot so samostojni podjetniki posamezniki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali katero drugo kulturno dejavnost, osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo;
12. trg dela: prostor, na katerem se srečujejo iskalci zaposlitve z znanji, veščinami in delovnimi izkušnjami ter delodajalci, ki iščejo kandidate za prosta delovna mesta oziroma vrste dela;
13. upokojenec ali upokojenka (v nadaljnjem besedilu: upokojenec): oseba, ki prejema pokojnino po predpisih Republike Slovenije ali od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, razen prejemnikov družinske pokojnine ali vdovske pokojnine na podlagi dolžnosti preživljanja otrok ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po umrlem zavarovancu, vdova ali vdovec pa ima do njih dolžnost preživljanja, kadar te pravice skladno s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, niso pridobili trajno;
14. zavarovalna doba: obdobje zavarovalnega razmerja, za katero so plačani prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti, če ta zakon ne določa drugače;
15. zavarovalno razmerje: razmerje, ki nastane na podlagi tega zakona z vzpostavitvijo pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti, oziroma s sklenitvijo pogodbe o prostovoljnem zavarovanju za primer brezposelnosti in s plačilom prispevkov za primer

brezposelnosti, če ta zakon ne določa drugače;

16. zavarovanec ali zavarovanka (v nadaljnjem besedilu: zavarovanec): oseba, ki je v skladu s tem zakonom obvezno ali prostovoljno vključena v zavarovanje za primer brezposelnosti;

17. zdravstveno zaposlitveno svetovanje: pomoč brezposelnim invalidom in drugim brezposelnim osebam z zdravstvenimi omejitvami pri iskanju ustrezne ali primerne zaposlitve ali pomoč in svetovanje pri vključitvi v ustrezen ukrep aktivne politike zaposlovanja;

18. začasno ali občasno delo je plačano začasno ali občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo upravičenca ali upravičenke do opravljanja začasnega ali občasnega dela (v nadaljnjem besedilu: upravičenec).

8. člen (brezposelne osebe)

(1) Za brezposelno osebo po tem zakonu se šteje iskalec zaposlitve, ki je zmožen za delo, prijavljen na zavodu, aktivno išče zaposlitev in je pripravljen sprejeti ustrezno oziroma primerno zaposlitev, ki mu jo ponudi zavod ali drug izvajalec storitve posredovanja zaposlitve ter:

- ni v delovnem razmerju;
- ni samozaposlen;
- ni poslovodna oseba v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu;
- ni kmet;
- ni upokojenec;
- nima statusa dijaka, vajenca, študenta ali udeleženca izobraževanja odraslih, mlajšega od 26 let.

(2) Za brezposelno osebo po tem zakonu se štejejo tudi tujec z državljanstvom države, ki ni članica EU, EGP ali Švicarske konfederacije in ima prost dostop na slovenski trg dela, tujec z veljavnim enotnim dovoljenjem za prebivanje in delo, izdanim na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, tujec z modro karto EU ter tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o pravočasno vloženi vlogi za izdajo nadaljnjega dovoljenja za prebivanje ter na podlagi zaposlitve ali samozaposlitve izpolnjuje pogoje za prejemanje denarnega nadomestila za primer brezposelnosti v Republiki Sloveniji, dokler prejema to nadomestilo.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se za brezposelno osebo šteje tudi oseba, ki se izobražuje ob delu, na podlagi katerega je bila vključena v zavarovanje za primer brezposelnosti, če se prijavi na zavodu zaradi uveljavitve pravice iz zavarovanja in z namenom aktivno iskati drugo zaposlitev ob nadaljevanju izobraževanja. Za brezposelno osebo se takšna oseba šteje ves čas prejemanja denarnega nadomestila in po prenehanju prejemanja denarnega nadomestila, dokler izpolnjuje vse obveznosti brezposelnih oseb. Za brezposelno osebo se šteje tudi oseba, ki se je v izobraževanje vključila med ali po prenehanju prejemanja denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, dokler aktivno išče zaposlitev in izpolnjuje ostale obveznosti brezposelnih oseb.

(4) Pogoji iz prvega odstavka tega člena morajo biti izpolnjeni ves čas vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb.

14. člen (drugi iskalec zaposlitve)

(1) Pri zavodu se zaradi pridobitve informacij o trgu dela in zaposlovanju ter pomoči pri iskanju zaposlitve in pri povečanju zaposlitvenih možnosti prijavi delavec, kateremu teče odpovedni rok po odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti, delodajalec pa mu ni ponudil sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja.

(2) Pri zavodu se zaradi pridobitve informacij o trgu dela in zaposlovanju ter pomoči pri iskanju zaposlitve lahko prijavi tudi drugi iskalci zaposlitve, ki se po določbah tega zakona ne štejejo za brezposelne osebe.

32. člen
(spodbude za zaposlovanje)

(1) Spodbude za zaposlovanje so namenjene predvsem povečanju zaposlitvenih možnosti ranljivih skupin brezposelnih oseb. Spodbude za zaposlovanje se izvajajo v obliki subvencij za zaposlitev.

(2) V spodbude za zaposlovanje se poleg ranljive skupine brezposelnih oseb vključujejo tudi iskalci zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena.

54. člen
(obvezno zavarovanje)

(1) Obvezno se za primer brezposelnosti zavarujejo:

- osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;
- osebe, ki po prenehanju delovnega razmerja prejemajo nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje;
- izvoljeni ali imenovani nosilci javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji ali v organih lokalne samouprave, če prejemajo za to funkcijo plačo;
- državljani Republike Slovenije, ki so na ozemlju Republike Slovenije zaposleni pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzulatih in diplomatskih predstavništvi, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno in zaposleni pri tujih delodajalcih, za katere se v skladu s predpisi EU uporablja zakonodaja Republike Slovenije;
- samozaposlene osebe;
- poslovodne osebe v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu;
- družinski pomočnik, upravičenec do delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih o socialnem varstvu;
- osebe, ki so na podlagi poklicnega opravljanja rejniške dejavnosti obvezno zavarovane skladno z določbami zakona, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti, če niso zavarovane na drugi podlagi;
- upravičenci do starševskih nadomestil, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času starševskega dopusta, po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;
- starši, ki zapustijo trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok za čas upravičenosti do plačila prispevkov po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo;
- prejemniki denarnega nadomestila za primer brezposelnosti.

(2) Če oseba istočasno izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po več podlagah, določenih v tem zakonu, se obvezno zavaruje po tisti podlagi, ki je v tem zakonu navedena pred drugimi.

60. člen
(trajanje denarnega nadomestila)

(1) Brezposelna oseba lahko uveljavlja denarno nadomestilo v trajanju:

- treh mesecev za zavarovalno dobo od devet mesecev do pet let,
- šestih mesecev za zavarovalno dobo od pet do 15 let,
- devetih mesecev za zavarovalno dobo od 15 do 25 let,
- 12 mesecev za zavarovalno dobo nad 25 let,
- 19 mesecev za zavarovance, starejše od 50 let, in za zavarovalno dobo več kot 25 let,
- 25 mesecev za zavarovance, starejše od 55 let, in za zavarovalno dobo več kot 25 let.

(2) Trajanje denarnega nadomestila, določeno v prejšnjem odstavku, se v prvem mesecu upravičenosti skrajša za čas odsotnosti z dela, ki jo je delodajalec po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja, dolžan omogočiti delavcu iz prvega odstavka 14. člena tega zakona zaradi uveljavljanja ukrepov po tem zakonu.

(3) Delodajalcu se za čas trajanja odsotnosti z dela iz prejšnjega odstavka kot nadomestilo stroška delavčeve bruto plače, ki jo je delodajalec izplačal delavcu za dneve njegove odsotnosti z dela, izplača znesek v višini nadomestila plače iz tretjega odstavka 97. člena Zakona o delovnih razmerjih.

(4) Izplačilo delodajalcu po določbi prejšnjega odstavka se izvrši na podlagi odločbe, ki jo izda zavod po uradni dolžnosti obenem z odločbo, s katero se delavcu prizna pravica do denarnega nadomestila.

(5) Če se delavec iz drugega odstavka tega člena po izteku odpovednega roka ne prijavi na zavodu in ne uveljavlja pravice do denarnega nadomestila, se izplačilo delodajalcu prizna na podlagi njegovega zahtevka, če ga vloži najkasneje do izteka treh mesecev po prenehanju delavčevega delovnega razmerja.

(6) Določbi drugega in tretjega odstavka tega člena veljata tudi v primeru, če se delavec kljub odobreni odsotnosti z dela ne prijavi pri zavodu ali se prijavi, vendar ne izpolnjuje obveznosti, dogovorjenih z zaposlitvenim načrtom.

(7) Ne glede na prvi odstavek 59. člena tega zakona lahko brezposelna oseba, ki je mlajša od 30 let, pridobi pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, če je bila pred nastankom brezposelnosti zavarovana najmanj šest mesecev v zadnjih 24 mesecih. Brezposelna oseba lahko uveljavlja pravico do denarnega nadomestila v trajanju dveh mesecev.

63. člen

(razlogi za odklonitev pravice)

(1) Pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti ne more uveljaviti zavarovanec, ki je postal brezposeln po svoji krivdi ali volji.

(2) Med razloge iz prejšnjega odstavka se šteje prenehanje pogodbe o zaposlitvi:

- na podlagi pisnega sporazuma;
- zaradi redne odpovedi, ki jo je podal delavec, razen v primeru, ko zakon, ki ureja delovna razmerja, določa, da ima delavec kljub redni odpovedi enake pravice, kot če pogodbo o zaposlitvi odpove delodajalec iz poslovnih razlogov;
- zaradi delodajalčeve redne odpovedi, podane delavcu iz krivdnega razloga;
- zaradi redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali razloga nesposobnosti v primerih, ko je delodajalec delavcu ponudil sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delo in za nedoločen čas, delavec pa je to ponudbo odklonil;
- zaradi delodajalčeve izredne odpovedi;
- zaradi izredne odpovedi s strani delodajalca prenosnika, ker je delavec odklonil prehod in dejansko opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku;
- zaradi delodajalčeve redne odpovedi iz razlogov, ki jih kot neutemeljene odpovedne razloge izrecno določa zakon, ki ureja delovna razmerja, delavec pa za zavarovanje svojih pravic ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva;
- zaradi delodajalčeve redne odpovedi v nasprotju z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki določajo posebno varstvo delavca pred odpovedjo, delavec pa za zavarovanje svojih pravic ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva;
- če starejšemu delavcu, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja delovna razmerja, ni zagotovljena pravica do denarnega nadomestila iz zavarovanja za primer brezposelnosti do izpolnitve pogojev za starostno upokožitev, pa je dal pisno soglasje k odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga;
- če delavec v času odpovednega roka neupravičeno odkloni novo ustrezno zaposlitev za nedoločen čas, ki mu jo ponudi delodajalec ali zavod pri drugem delodajalcu;
- zaradi prenehanja funkcije ali imenovanja nosilca javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji ali v organih lokalne samouprave, pa delavec ni uveljavljal pravice do vrnitve na delo v skladu s predpisi.

(3) Ne glede na določbe prve in druge alineje prejšnjega odstavka lahko pravico do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti uveljavi:

- zavarovanec, ki redno odpove pogodbo o zaposlitvi ali se sporazume o prenehanju pogodbe o zaposlitvi zaradi preselitve in zaposlitve njegovega zakonca ali osebe, s katero najmanj eno leto živi v zunajzakonski skupnosti, v drugem kraju, ki je od kraja prebivanja zavarovanca oddaljen več kot uro in pol vožnje v eno smer z javnim prevoznim sredstvom;
- zavarovanec, ki redno odpove pogodbo o zaposlitvi, ker so se mu pri spremembi delodajalca po zakonu, ki ureja delovna razmerja, iz objektivnih razlogov poslabšale pravice iz pogodbe o zaposlitvi;
- eden od staršev, ki redno odpove ali se sporazume o prenehanju pogodbe o zaposlitvi zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, ki je uveljavil pravico do plačila prispevkov za socialna zavarovanja po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo, ko mu ta pravica preneha.

(4) Zavarovanci, ki niso bili zavarovani na podlagi delovnega razmerja, ne morejo uveljaviti pravice do denarnega nadomestila, če odjava iz vseh socialnih zavarovanj ni bila posledica objektivnih razlogov. Med objektivne razloge za odjavo iz zavarovanja se štejejo zlasti dalj časa trajajoča bolezen zavarovanca, insolventnost, stečaj, elementarna nesreča, večja materialna škoda na premoženju zavarovanca, izguba poslovnega prostora ali izguba poslovnega partnerja, na katerega je bilo v pretežni meri vezano poslovanje in drugi primerljivi objektivni razlogi.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek zavarovanci, ki so bili prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti, ne morejo pridobiti pravice do denarnega nadomestila, če odjava iz vseh socialnih zavarovanj ni bila posledica prenehanja pravnega razmerja, ki je bilo podlaga za zavarovanje, temveč posledica prostovoljnega izstopa.

65. člen

(prenehanje pravice do denarnega nadomestila)

(1) Zavarovancu preneha pravica do denarnega nadomestila:

- z dnem, ko sklene pogodbo o zaposlitvi, razen v primeru iz 66. člena tega zakona;
- z dnem, ko začne opravljati delo na podlagi drugega pravnega razmerja, ki je podlaga za vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti;
- z dnem, ko se vpiše v register kot samozaposlena oseba;
- z dnem, ko vpiše v register gospodarsko družbo ali zavod in kot edini družbenik prevzame njeno vodenje, ali z dnem, ko se v njej zaposli;
- z dnem, ko dopolni 65 let starosti oziroma ko pridobi status upokojenca;
- z dnem pravnomočnosti odločbe, s katero je ugotovljena njegova popolna nezmožnost za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- ko je posredoval nepopolne ali neresnične podatke o dejstvih, od katerih so odvisni pridobitev, odmera ali izplačevanje denarnega nadomestila;
- ko preteče šest mesecev pripora in ta še ni odpravljen oziroma z dnem, ko nastopi prestajanje zaporne kazni, daljše od šestih mesecev;
- s prvim dnem v mesecu, v katerem je opustil obveznost sprotnega obveščanja zavoda o podlagi za izplačilo dodatnega dohodka, opravljenem delu, dogovorjenem plačilu in roku plačila za opravljeno delo;
- z dnem nastanka razloga iz tretje, četrte in desete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona oziroma z dnem ugotovitve organa prve stopnje, da obstaja razlog iz pete, osme in devete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona;
- z dnem, ko se sam odjavi iz evidence brezposelnih oseb.

(2) O predčasnem prenehanju pravice do denarnega nadomestila zavod odloči po uradni dolžnosti.

(3) Poleg primerov, določenih v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, se odpravi odločba o priznanju pravice do denarnega nadomestila tudi v primeru, ko je po njeni izdaji s pravnomočno

sodbo, sodno poravnavo ali v postopku -mediacije ugotovljeno, da je zavarovancu nezakonito prenehalo delovno razmerje in ga je delodajalec dolžan pozvati nazaj na delo oziroma je delovno razmerje vzpostavljeno do datuma, ki ga določi sodišče, kadar po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja, samo odloči o prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

(4) Določba prejšnjega odstavka o odpravi odločbe o priznanju pravice do denarnega nadomestila velja tudi v primeru, ko zavarovanec v delovnem sporu, v katerem zahteva varstvo svojih pravic skladno s sedmo in osmo alinejo drugega odstavka 63. člena tega zakona, umakne tožbo ali sklene sodno poravnavo oziroma sporazum, ki ne obsegata ugotovitve glede zakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena se odločba o priznanju denarnega nadomestila ne odpravi, če je zavarovanec v delovnem sporu uspel zoper delodajalca, ki je v postopku likvidacije ali stečaja po zakonu, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, ali če tudi po enem letu od uvedbe postopka za prisilno izvršitev sodbe, ta še ni izvršena.

82. člen (pripravništvo)

(1) Kdor prvič začne opravljati delo po končanem izobraževanju na VII. ravni z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela iz prvega odstavka prejšnjega člena, se zaposli kot pripravnik. Pripravnik sklene pogodbo o zaposlitvi za čas trajanja pripravništva, lahko pa se sprejme tudi kot volonterski pripravnik.

(2) Pripravništvo traja osem mesecev.

(3) Po opravljenem strokovnem izpitu lahko zavod s pripravnikom sklene pogodbo o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas brez objave.

(4) Za ureditev ostalih pravic in obveznosti pripravnika se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja.

118. člen (postopek)

(1) Zavarovanci uveljavljajo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti skladno s tem zakonom.

(2) O pravici do denarnega nadomestila na vlogo zavarovanca odloča zavod. Vloga za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila se lahko vloži v pisni obliki na predpisanih obrazcih ali po elektronski poti. Vloga se vloži skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev za pridobitev pravice, ki jih ni mogoče pridobiti iz uradnih evidenc.

(3) Vsebino in obliko obrazcev iz prejšnjega odstavka določi zavod in jih objavi na svoji spletni strani.

(4) Pritožba zoper odločbo o pravici do denarnega nadomestila ne zadrži izvršitve.

(5) O pritožbah zoper odločbe zavoda odloča ministrstvo, pristojno za delo.

(6) Sodno varstvo pri sodišču, pristojnem za socialne spore, lahko zavarovanec oziroma druga brezposelna oseba uveljavi v roku 30 dni od vročitve odločbe, izdane na drugi stopnji.

(7) Določbe drugega, petega in šestega odstavka tega člena smiselno veljajo tudi za odločbe o predčasnem prenehanju denarnega nadomestila oziroma odločbe, s katerimi se po določbah tega zakona odpravi odločba o priznanju pravice do denarnega nadomestila in ki se izdajajo po uradni dolžnosti.

122. člen
(evidence)

Evidence na področju, ki ga ureja ta zakon, so:

- evidenca brezposelnih oseb;
- evidenca oseb, ki so začasno nezaposljive;
- evidenca oseb, vključenih v programe APZ;
- evidenca iskalcev zaposlitve;
- evidenca delodajalcev z negativnimi referencami;
- evidenca poslovnih subjektov prejemnikov javnih sredstev na podlagi določb tega zakona.

123. člen
(vsebina evidenc)

(1) Evidenca brezposelnih oseb, evidenca oseb, ki so začasno nezaposljive, evidenca oseb, vključenih v programe APZ in evidenca iskalcev zaposlitve vsebujejo naslednje skupne osebne podatke:

- ime in priimek;
- datum rojstva;
- spol;
- EMŠO;
- davčno številko;
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča (za tujino še šifro države);
- državljanstvo;
- status (dijak, študent, zaposlen, samozaposlen, upokojenec, kmet – če se oseba o tem izjavi);
- pripadnost k romski etnični skupnosti (če se oseba o tem izjavi);
- številko transakcijskega računa osebe;
- telefonsko številko in elektronski naslov, na katerem je oseba dosegljiva;
- izobrazbo, poklicno kvalifikacijo oziroma standard, usposobljenost, dodatna znanja in delovne izkušnje;
- zmožnost za delo in omejitve;
- zavarovalno dobo;
- delovno dobo.

(2) Evidence, navedene v prejšnjem odstavku, vsebujejo poleg skupnih podatkov še naslednje podatke:

1. Evidenca brezposelnih oseb:

- prijava, vodenje in prenehanje vodenja v evidenci;
- razlog prenehanja vodenja v evidenci;
- izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz statusa brezposelne osebe po tem zakonu (o javljanju, napotitvah, izpolnjevanju drugih obveznosti);
- osnovi za odmero denarnega nadomestila;
- obdobje in višina priznane pravice do denarnega nadomestila;
- obdavčljivi dohodki iz zaposlitve in drugi prejemki, ki vplivajo na višino priznane pravice do denarnega nadomestila;
- vrsta in višina denarnih prejemkov in povrnjenih stroškov, do katerih je brezposelna oseba upravičena po določbah tega zakona;
- čas prejemanja denarne socialne pomoči na centru za socialno delo;
- obravnava pri zdravniku, ki izvaja zaposlitveno svetovanje (datum obravnave, razlog);
- vrsta, trajanje in izvajalec storitve, določene s tem zakonom;
- terjativah in načinu vračanja neupravičeno prejetih sredstev;

- pritožbah;
 - začetku in zaključku sodnih postopkov, v katerih ima v zvezi z izvajanjem določb tega zakona položaj stranke (vrsta sodnega postopka, predmet spora, opravilna številka, izrek izida postopka).
2. Evidenca oseb, ki so začasno nezaposljive:
- prijava, vodenje in prenehanje vodenja v evidenci;
 - razlog prenehanja vodenja v evidenci;
 - čas trajanja nezaposljivosti;
 - datum obravnave na komisiji;
 - predlogi ukrepov komisije.
3. Evidenca oseb, vključenih v programe APZ:
- prijava, vodenje in prenehanje vodenja v evidenci;
 - razlog prenehanja vodenja v evidenci;
 - vrsta, trajanje in izvajalec storitve, določene s tem zakonom;
 - pripadnost določeni ciljni skupini;
 - porabljena finančna sredstva;
 - uspešnost dokončanja programa;
 - izpolnjevanje pogodbenih obveznosti osebe;
 - o terjatvah in načinu vračanja neupravičeno prejetih sredstev;
 - o pritožbah;
 - o začetku in zaključku sodnih postopkov, v katerih ima v zvezi z izvajanjem določb tega zakona položaj stranke (vrsta sodnega postopka, predmet spora, opravilna številka, izrek izida postopka).
4. Evidenca iskalcev zaposlitve:
- prijava, vodenje in prenehanje vodenja v evidenci;
 - razlog prenehanja vodenja v evidenci;
 - vrsta, trajanje in izvajalec storitve, določene s tem zakonom;
 - vrsta in višina denarnih prejemkov in povrnjenih stroškov, do katerih je iskalec zaposlitve upravičen po določbah tega zakona;
 - za iskalce zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, naziv in izdajatelj dokumenta, ki izkazuje, da je zaposlitev osebe ogrožena (poslovni načrt delodajalca, program razreševanja presežnih delavcev, obvestilo likvidacijskega ali stečajnega upravitelja, o predvidenem roku, v katerem bo prenehala potreba po delu delavca ali drugi podobni dokumenti);
 - za iskalce zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, datum izdaje dokumenta iz prejšnje alineje;
 - za iskalce zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, datum izteka pogodbe o zaposlitvi za določen čas;
 - za iskalce zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, datum prenehanja pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas.

(3) Evidenca podatkov o delodajalcih z negativnimi referencami vsebuje naslednje podatke:

- firmo in sedež oziroma ime in naslov delodajalca;
- matično številko delodajalca;
- datum prijave delavca;
- vrsto in čas kršitve delovnopravne ali davčne zakonodaje;
- organ, ki je ugotovil kršitev;
- vrsto akta, s katerim je ugotovljena kršitev;
- datum akta, s katerim je ugotovljena kršitev;
- pravnomočno izrečeno kazen delodajalcu;
- podatek o izplačanih plačah in poravnanih obveznih prispevkih za socialno varnost s strani

delodajalca (da/ne).

(4) Evidenca podatkov o poslovnih subjektih, prejemnikih javnih sredstev na podlagi določb tega zakona, vsebuje naslednje podatke:

- firmo in sedež oziroma ime in naslov poslovnega subjekta;
- matično številko poslovnega subjekta;
- davčno številko poslovnega subjekta;
- ime in priimek odgovorne osebe poslovnega subjekta;
- pravno podlago za izplačilo sredstev (javni razpis, pogodbo, naročilnico, drugo);
- višino izplačanih sredstev in namen izplačila;
- datum izvedenega nadzora;
- ugotovitve nadzora;
- o terjatvah in načinu vračanja neupravičeno prejetih sredstev;
- datum vračila terjatve;
- o pritožbah;
- o začetku in zaključku sodnih postopkov, v katerih ima v zvezi z izvajanjem določb tega zakona položaj stranke (vrsta sodnega postopka, predmet spora, opravilna številka, izrek izida postopka);
- podatek o izplačanih plačah in poravnanih obveznih prispevkih za socialno varnost s strani delodajalca (da/ne).

(5) Osebe, ki se vodijo v evidencah po tem zakonu morajo zavodu sporočiti vsako spremembo podatkov, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev za vodenje v evidenci oziroma ki vpliva na prenehanje vodenja v evidenci, najkasneje v treh dneh od nastanka spremembe.

129. člen

(razlogi za prenehanje vodenja v evidenci brezposelnih oseb oziroma evidenci oseb, vključenih v programe APZ)

(1) Zavod preneha voditi osebo v evidenci brezposelnih oseb oziroma evidenci oseb, vključenih v programe APZ, če:

- oseba ni več brezposelna po določbah tega zakona;
- se oseba sama odjavi iz evidence brezposelnih oseb ali iz evidence oseb, vključenih v programe APZ;
- oseba odkloni vključitev v program APZ ali krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program APZ;
- oseba odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev ali si pri razgovoru za zaposlitev ne prizadeva za pridobitev zaposlitve;
- oseba ni dala resničnih podatkov o izpolnjevanju pogojev za pridobitev statusa brezposelne osebe ali statusa osebe, vključene v program APZ;
- je po predpisanem postopku ugotovljen obstoj razloga, zaradi katerega oseba začasno ni zaposljiva;
- pripor traja več kot šest mesecev ali če nastopi prestajanje zaporne kazni v trajanju šest mesecev ali več;
- pristojni organ ugotovi, da oseba dela oziroma je delala ali je oziroma je bila zaposlena na črno;
- oseba ni aktivni iskalec zaposlitve, razen če je te obveznosti oproščena z zaposlitvenim načrtom;
- oseba odkloni podpis zaposlitvenega načrta skladno s šestim odstavkom 113. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se v evidenci brezposelnih oseb ne preneha voditi oseba, ki se je med prejemanjem denarnega nadomestila zaposlila za krajši delovni čas od polnega

in uveljavila pravico po določbi 66. člena tega zakona, dokler se ji izplačuje nadomestilo in dokler aktivno išče zaposlitev do polnega ali s polnim delovnim časom.

(3) Vključitev v program APZ ni razlog za prenehanje vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb, razen če je bila oseba vključena v program APZ, ki se izvaja s sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi. V tem primeru se oseba ne glede na določbo prvega odstavka tega člena vodi v evidenci oseb, vključenih v programe APZ.

(4) Poleg razlogov, določenih v prvem odstavku tega člena, je razlog za prenehanje vodenja osebe v evidenci oseb, vključenih v programe APZ, tudi izpolnitev pogodbe o vključitvi oziroma iztek programa, v katerega je bila oseba vključena.

141. člen

(vračilo sredstev, izplačanih iz naslova ukrepov APZ)

(1) Vračilo sredstev, izplačanih iz naslova ukrepov APZ, izvajalci ukrepov zahtevajo od prejemnika sredstev, če so bila sredstva nenamensko porabljena oziroma če je prejemnik kršil sprejete pogodbene obveznosti.

(2) Vračilo sredstev iz prejšnjega odstavka se zahteva skladno z določili pogodbe, ki je bila podlaga za izplačilo, in določbami zakona, ki ureja obligacijska razmerja.

(3) Od osebe, vključene v ukrep APZ, se zahteva vračilo tistih sredstev, porabljenih za izvajanje ukrepa, za katera je tako določeno s pogodbo o vključitvi v program.

164. člen

(pogoji za opravljanje dejavnosti)

(1) Delodajalec za zagotavljanje dela lahko začne z opravljanjem dejavnosti, če:

- mu v obdobju zadnjih dveh let ni bila pravnomočno izrečena globa zaradi kršitve predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela;
- v obdobju zadnjih dveh let ni imel neporavnanih zapadlih obveznosti iz naslova plačila za delo;
- v obdobju zadnjih dveh letih ni bil objavljen na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi in na seznamu nepredlagateljev obračunov, ki ga objavljata Davčna uprava Republike Slovenije in Carinska uprava Republike Slovenije, in na dan vložitve vloge nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
- izpolnjuje kadrovske, organizacijske, prostorske in druge pogoje, ki jih podrobneje predpiše minister, pristojen za delo;
- ima kot svojo glavno dejavnost registrirano dejavnost posredovanja začasne delovne sile;
- predloži bančno garancijo najmanj v višini 30.000 eurov;
- ima pravna ali fizična oseba, ki ima sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, ustanovljeno podružnico na območju Republike Slovenije.

(2) Pogoje iz druge do sedme alineje prejšnjega odstavka mora delodajalec za zagotavljanje dela izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti.

172. člen

(odvzem dovoljenja in izbris iz registra ali evidence)

(1) Ministrstvo, pristojno za delo, na predlog Inšpektorata Republike Slovenije za delo delodajalcu za zagotavljanje dela odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, če je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela več kot dvakrat v zadnjih 12 mesecih

pravnomočno izrekel globo za kršitve iz 217. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 in 78/13 – popr.).

(2) Ministrstvo, pristojno za delo, na predlog Inšpektorata Republike Slovenije za delo delodajalcu za zagotavljanje dela lahko odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, če je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela večkrat v zadnjih 12 mesecih ugotovil kršitev predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela.

(3) Ministrstvo, pristojno za delo, delodajalcu za zagotavljanje dela po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, če:

- delodajalec za zagotavljanje dela, ki je fizična oseba, umre, ali če delodajalec za zagotavljanje dela, ki je pravna oseba, preneha obstajati;
- se ugotovi, da delodajalec za zagotavljanje dela ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje dejavnosti iz prvega odstavka 164. člena tega zakona;
- delodajalec za zagotavljanje dela v postavljenem roku ni odpravil pomanjkljivosti v skladu z ugotovitvami ministrstva, pristojnega za delo, ali drugega pristojnega organa;
- je delodajalec za zagotavljanje dela začel opravljati dejavnost pred dokončnostjo odločbe o vpisu v register ali evidenco;
- delodajalec za zagotavljanje dela niti po pozivu ne predloži pozitivnega poročila neodvisnega revizorja iz drugega odstavka 174. člena tega zakona.

(4) O odvzemu dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbrisu iz registra ali evidence ministrstvo, pristojno za delo, izda odločbo, zoper katero ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(5) Delodajalec za zagotavljanje dela mora v primeru odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbrisa iz registra ali evidence dokončati začete posle ter ministrstvu, pristojnemu za delo, podati končno poročilo in mu izročiti vso dokumentacijo, ki se nanaša na vpis v register ali evidenco.

(6) V primeru odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbrisa iz registra ali evidence v skladu s 171. členom tega zakona in tem členom lahko delodajalec ponovno pridobi dovoljenje za opravljanje dejavnosti in se ponovno vpiše v register ali evidenco v primeru iz:

- tretjega odstavka 171. člena tega zakona – po poteku enega leta od dneva, ko je odločba o odvzemu dovoljenja in izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna;
- prvega in drugega odstavka tega člena – po poteku treh let od dneva, ko je odločba o odvzemu dovoljenja in izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna;
- druge, tretje, četrte in pete alineje tretjega odstavka tega člena – po poteku treh let od dneva, ko je odločba o odvzemu dovoljenja in o izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna.

(7) Vsebino končnega poročila in vrsto dokumentacije ter rok za dokončanje poslov in posredovanje poročila iz petega odstavka tega člena določi minister, pristojen za delo.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07-uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13), saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

VI. PRILOGE

/